

STUDIEGIDS 2021-2022

SCHAKELPROGRAMMA'S

voor de

MASTEROPLEIDINGEN

PEDAGOGISCHE

WETENSCHAPPEN

en

ONDERWIJSWETENSCHAPPEN

Vooraf

In deze studiegids vindt u informatie over de schakelprogramma's (premasters) die u als HBO-afgestudeerde kunt volgen bij de Stichting Pedagogisch Onderwijs (SPO), wanneer u wilt doorstromen naar de masteropleidingen van Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG).

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
1 INLEIDING	7
1.1 Waarom Pedagogiek, Onderwijswetenschappen of Orthopedagogiek studeren?	7
1.1.1 Pedagogen	7
1.1.2 Andragogen	7
1.1.3 Onderwijskundigen	8
1.2 Beroepsperspectieven	8
1.2.1 Werken met kinderen	8
1.2.2 Werken met volwassenen	8
1.2.3 Werken in onderwijs	8
1.2.4 Goede kansen	9
1.3 Algemene informatie	9
1.3.1 Profiel van de universiteit	9
1.3.2 Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen (GMW)	10
1.4 Algemene informatie masteropleidingen	10
1.5 Toelating masteropleidingen Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen	13
1.5.1 Informatie toelatingscommissies	13
1.5.2 Toelatingsvoorwaarden masteropleidingen Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen	13
1.5.3 Wel HBO maar niet verwant	15
1.5.4 Harde knip en februari-instroom	16
1.5.5 Vervroegde kansen	16
1.5.6 Regeling Extra kansen	16
2. ALGEMENE INFORMATIE	18
2.1 Studeren bij de Stichting Pedagogisch Onderwijs (SPO)	18
2.2 De organisatie	19
2.2.1 Bevoegd gezag	19
2.2.2 Studieleiding en studievoordracht	20
2.2.3 Faculteit GMW/RUG	21

2.3	Organisatie van de opleiding	25
2.3.1	Onderwijslocaties	25
2.3.2	Inschrijving schakelprogramma's.....	26
2.3.3	Website	26
2.3.4	Kosten.....	27
	Beëindiging schakelprogramma / restitutieregeling	28
2.3.5	Inpassingen in het schakelprogramma.....	29
2.3.6	Toelating master	29
2.3.7	Studeren met een functiebeperking	29
2.3.8	Kwaliteitszorgcommissie.....	30
3.	SCHAKELPROGRAMMA PEDAGOGIEK EN ONDERWIJSWETENSCHAPPEN	32
3.1	Studiebelasting schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen	32
3.2	Inpassingen in het schakelprogramma	32
3.3	Programmaoverzicht 2021-2022	33
3.4	Docenten	32
3.5	Vakken	39
4	SCHAKELPROGRAMMA ORTHOPEDAGOGIEK	64
4.1	Studiebelasting schakelprogramma Orthopedagogiek	64
4.2	Inpassingen in het schakelprogramma	64
4.3	Programmaoverzicht 2021-2022	65
4.4	Docenten	64
4.5	Vakken schakeljaar Orthopedagogiek	69
5	REGELING EXAMINERING	94
	Inzagerecht	95

1 INLEIDING

1.1 Waarom Pedagogiek, Onderwijswetenschappen of Orthopedagogiek studeren?

Hoe krijg je kinderen met externaliserende gedragsproblemen weer op de rails? Hoe geef je het beste les aan volwassenen? Hoe wordt er opgevoed in verschillende culturen en wat kunnen wij daarvan leren? Waarom is de tweede fase ingevoerd in het voortgezet onderwijs? Wat is dyslexie eigenlijk precies? Hoe maak je lesprogramma's op de computer? Allemaal vragen waar pedagogen en onderwijswetenschappers dagelijks mee te maken krijgen.

Na een veelal praktisch gerichte HBO-opleiding gaat de student zich bij pedagogiek of Onderwijswetenschappen bezighouden met de theorieën, visies en ideeën achter deze praktijk. De student start met een wetenschappelijke opleiding en verzamelt daarin veel theoretische kennis en leert bovendien wetenschappelijk onderzoek te verrichten binnen het vakgebied van de pedagogiek of onderwijswetenschappen.

1.1.1 Pedagogen

Pedagogen en onderwijswetenschappers bestuderen opvoeding, onderwijs, vorming en hulpverlening aan kinderen. Een algemeen pedagoog richt zich op de opvoeding en het onderwijs aan kinderen en jongeren in de 'normale' gezins- en schoolsituaties. De orthopedagoog echter kijkt naar kinderen waar in de opvoedings- of schoolsituaties duidelijk iets aan de hand is, zoals ernstige leer- en gedragsproblemen. Ook houdt de orthopedagoog zich bezig met de opvoeding en het onderwijs van kinderen met beperkingen.

1.1.2 Andragogen

Het is een misverstand te denken dat pedagogen zich alleen bezighouden met kinderen. Ook in de hulpverlening, vorming en het onderwijs naar volwassenen toe zijn ze actief. Denk aan volwasseneneducatie, personeelswerk, reclassering, ontwikkelingswerk etc. Voorheen noemden we dit het vakgebied van de Andragogie.

1.1.3 Onderwijswetenschappers

De onderwijswetenschapper houdt zich bezig met alle facetten van het onderwijs. Zoals het begeleiden van kinderen met leerproblemen, ontwikkelen van lesmateriaal, ontwikkelen van onderwijssystemen, etc. Daarnaast bedenkt de onderwijswetenschapper verbeteringen voor het onderwijs en helpt onderwijzend personeel bij de invoering daarvan.

1.2 Beroepsperspectieven

De meeste pedagogen en onderwijswetenschappers vinden een baan in de tweede lijn. Dat wil zeggen dat ze onderzoek doen, plannen maken, onderwijsmethoden ontwikkelen, rapporten schrijven waarmee ouders, groepsleiders, docenten, trainers en hulpverleners in de praktijk aan de slag gaan.

1.2.1 Werken met kinderen

Pedagogen zijn werkzaam bij instellingen voor kinderopvang, vormingswerk, GGZ, schooladvies- en begeleidingsdiensten, als beleidsmedewerker bij een gemeente of provincie of in dienst van een internationale organisatie op het gebied van onderwijs en opvoeding zoals Unicef. Pedagogen werken ook als docent in het MBO, HBO of aan de universiteit en geven vakken als pedagogiek, maatschappijleer, conflicthantering, sociale vaardigheden, omgangskunde, communicatiekunde en voorlichtingskunde.

1.2.2 Werken met volwassenen

Pedagogen die zich richten op het werken met volwassenen werken in het bedrijfsleven, bij de overheid en in de gezondheidszorg. Ze houden zich bezig met zaken als werving, selectie, vorming en opleiding van personeel, voorlichting, het begeleiden van fusie- en reorganisatieprocessen en het oplossen van problemen tussen mensen. Ook functies als beleidsmedewerker op het gebied van welzijn, ouderenzorg en volwasseneneducatie of een loopbaan als wetenschappelijk onderzoeker behoren tot de mogelijkheden.

1.2.3 Werken in onderwijs

Veel onderwijswetenschappers begeleiden of adviseren leerlingen, docenten en schoolteams bij leerproblemen, organisatorische problemen of bij het invoeren van onderwijsvernieuwingen. Omdat leraren en schoolteams vaak zelf niet de kennis of tijd hebben om deze problemen op te lossen wordt de deskundigheid van de onderwijswetenschappers ingeroepen.

Als onderwijswetenschapper kunt u zich dan ook bezig gaan houden met het ontwikkelen van lesmateriaal zoals schoolboeken, video's, computerprogramma's of

Inleiding

cursuspakketten in dienst van een educatieve uitgeverij, de Nederlandse Onderwijs televisie, of bedrijfsleven HBO en WO.

1.2.4 Goede kansen

Een jaar na het afstuderen heeft ongeveer 80% van de aan de RUG afgestudeerde pedagogen en onderwijswetenschappers een baan. Het hangt naast uw studie ook van uw gekozen specialisatie, opgedane ervaringen naast de studie, uw inzet en motivatie af hoe snel en wat voor baan u precies vindt.

1.3 Algemene informatie

In dit hoofdstuk wordt algemene informatie gegeven over de Rijksuniversiteit Groningen (RUG), de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen (GMW) en de Stichting voor Pedagogisch Onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen (SPO).

1.3.1 Profiel van de universiteit

De Rijksuniversiteit Groningen (RUG), opgericht in 1614, is de op één na oudste universiteit van Nederland. De universiteit is klassiek in de zin van universeel, met een zeer breed studieaanbod en modern waar het onderwijs, onderzoek, organisatie en faciliteiten betreft. Anno 2020 telde de RUG elf faculteiten, 45 bacheloropleidingen, 160 masteropleidingen, ongeveer 6250 medewerkers en ruim 34.000 studenten.

De Stichting Pedagogisch Onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen (SPO) dateert uit 1918 en is gelieerd aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Zij is gehuisvest binnen de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen (GMW) van de RUG en verzorgt in totaal twee schakelprogramma's (premasters) in de avonduren: een schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen en een schakelprogramma Orthopedagogiek.

Deze schakelprogramma's leiden op tot de masteropleidingen Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen aan de RUG. In deze studiegids vindt u enige beknopte informatie over deze masteropleidingen. Voor meer informatie dient u de studiegids voor de betreffende masteropleiding raadplegen, te verkrijgen bij de faculteit GMW van de Rijksuniversiteit Groningen.

Inleiding

1.3.2 Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen (GMW)

Facultaire bestuursstructuur

De Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen (GMW) wordt bestuurd door het Faculteitsbestuur (FB). Het FB bestaat uit drie personen, respectievelijk verantwoordelijk voor onderwijs, onderzoek en middelen. Een student is adviseerend lid. De voorzitter van het Faculteitsbestuur wordt decaan genoemd. Het FB kent twee vaste adviescommissies, de Commissie Onderwijs en de Commissie Onderzoek. Verder zijn er diverse werkgroepen ingesteld die het FB gevraagd en ongevraagd van advies kunnen dienen, zoals de werkgroep internationalisering, de werkgroep voorlichting, de werkgroep bibliotheek en de werkgroep ICT (Informatie- en Communicatietechnologie). In alle commissies en werkgroepen hebben ook studenten zitting. De Faculteitsraad (FR), waarin negen personeelsleden en negen studenten zitting hebben, is het medezeggenschapsorgaan op facultair niveau. De Faculteitsraad heeft advies- en instemmingsrecht. Per (cluster van) opleiding(en) benoemt het Faculteitsbestuur een opleidings- en een onderzoeksdirecteur.

Opleidingen

De faculteit verzorgt de bachelor- en masteropleidingen in de Psychologie, Sociologie, Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen.

Onderzoeksinstituten

Aan de faculteit is een drietal onderzoeksinstituten verbonden, te weten het Heymans Instituut (voor onderzoek op het terrein van de psychologie en haar grensgebieden), het Nieuwenhuis Instituut (voor onderzoek van Onderwijs, Opvoeding en Ontwikkeling) en het Gronings Centrum voor Sociaalwetenschappelijk Onderzoek (voor onderzoek op het terrein van de sociologie).

1.4 Algemene informatie masteropleidingen

Na afronding van het schakelprogramma kunt u instromen in de eenjarige masteropleidingen Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen van de RUG (<http://www.rug.nl/gmw/pedagogical-and-educational-sciences>). De meeste mastertracks kennen 2 instroommomenten, september en februari.

De masteropleiding Pedagogische Wetenschappen kent vier tracks:

Inleiding

- Ethics of Education: Philosophy, History and Law
- Youth⁰⁻²¹, Society and Policy
- Communication and Deafblindness
- Orthopedagogiek

Onderwijswetenschappen kent twee mastertracks, namelijk Onderwijsinnovatie en Learning in Interaction.

Master Pedagogische Wetenschappen

In de masteropleiding Pedagogiek worden actuele vraagstukken omtrent opvoeding, vorming en leren bestudeerd vanuit theoretisch, historisch en sociaalwetenschappelijk perspectief. Vraagstukken zoals: is het erg dat in Nederland vrijwel geen enkel kind opgroeit zonder beeldschermen? Hoe kunnen we jongeren en ouderen motiveren om (weer) te gaan leren? Hoe kunnen we de ontwikkeling van kinderen met een beperking zo goed mogelijk stimuleren? Is ADHD een hersenaandoening? In dit soort vragen spelen verschillende factoren een rol: persoonsgebonden, de opvoedings- en onderwijscontext, institutionele en beleidsmatige factoren, maar ook opvattingen en visies over de relatie tussen opvoeding, onderwijs en de samenleving. De verschillende tracks binnen de opleiding leggen eigen accenten.

De track ‘Ethics of Education: Philosophy, History and Law’ is een internationale track die richt zich op het verkrijgen van kennis over en inzicht in pedagogisch ethische vraagstukken en op het ontwikkelen van vaardigheden om als professionaal adviseer te kunnen geven over heikele pedagogische kwesties uit de (ortho) pedagogische / onderwijskundige praktijk en binnen beleidskaders. De ethische pedagogische kwesties worden benaderd vanuit zowel historisch, filosofisch als juridisch perspectief.

De track ‘Youth⁰⁻²¹, Society and Policy’ is eveneens een internationale track en richt zich op de rol van pedagogische professionals die werken met kinderen en jeugdigen binnen de sociale context van de opvoeding, het onderwijs en jeugdzorg. Studenten worden opgeleid om pedagogisch onderzoek te analyseren en uit te voeren, maar ook om onderzoeksresultaten te vertalen naar beleid, interventies en innovatief leiderschap.

Ook de track ‘Communication and Deafblindness’ is een internationale track. De track richt zich op vragen als: Welke theoretische methodologische handvatten kunnen ingezet worden om communicatie met mensen die doof en blind zijn te analyseren? Hoe kunnen professionals opgeleid worden om communicatie met doof-blinden te bevorderen?

Inleiding

De (als laatste) mastertrack 'Orthopedagogiek' bestudeert problematische opvoedingssituaties die het gevolg kunnen zijn van lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen, leer- en/of gedragsproblemen. Het ontwikkelen van interventiestrategieën staat centraal. De track kent drie specialisaties: leer- en onderwijsproblemen, gedrags- en opvoedingsproblemen in de jeugdzorg en het opvoeden en ondersteunen van personen met beperkingen.

Alle informatie uit de studiegids Master Pedagogische Wetenschappen kunt u vinden in het StudentPortal nadat u ingeschreven staat bij de RUG. Op de website SPO vindt u nadere informatie over een aantal tracks.

Master Onderwijswetenschappen

In de master Onderwijswetenschappen worden studenten voorbereid op een onderwijskundige professie op een academisch werk- en denkniveau. De masteropleiding Onderwijswetenschappen kent twee tracks: Onderwijsinnovatie en Learning in Interaction.

De mastertrack 'Onderwijsinnovatie' bereidt voor op beleids- en adviesfuncties (tweedelijns functies), waarin advies en ondersteuning wordt geboden aan leerlingen, docenten, schoolteams, besturen en beleidsmakers bij leerproblemen, organisatorische problemen of bij het invoeren van onderwijsvernieuwingen. De track biedt vakken als *onderwijsbeleid*, *onderwijsorganisatie & management* en *professionalisering en onderwijsbehoeften*. Het afstudeerproject bestaat uit een stage en een academische masterthesis.

De internationale track 'Learning in Interaction' bereid voor op functies in het ontwerpen van en advies geven over leersituaties en leer materiaal, om leren effectiever, efficiënter en leuker te maken. Te volgen vakken zijn *student diversity in the (inclusive) classroom*, *learning in human interaction* en *learning in interaction with artefacts*. Naast de cursussen bevat de track een afstudeerproject dat bestaat uit een academische stage en een masterthesis.

1.5 Toelating masteropleidingen Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen

Algemene informatie over de toelatingseisen zijn verkrijgbaar bij het onderwijsbureau van de opleidingen of bij de studieadviseur van Pedagogiek en Onderwijswetenschappen, mw. drs. M. Roijackers, of bij de studieadviseur van Orthopedagogiek, dhr. dr. T.K. Terpstra.

De studieadviseurs zijn te bereiken via de Onderwijsbalie van GMW. Mailadres studieadvies.pedok@rug.nl. Tel. 050 – 363 6301.

1.5.1 Informatie toelatingscommissies

De voorwaarden voor toelating zijn opgesteld door de toelatingscommissie van de masteropleidingen en daaronder vallende tracks (zie 1.4). Deze commissie behandelt tevens individuele afwijkingen van deze voorwaarden.

Adresgegevens toelatingscommissie voor de afdeling Pedagogische en Onderwijswetenschappen is

Toelatingscommissie afdeling Pedagogische en Onderwijswetenschappen
Rijksuniversiteit Groningen
Grote Rozenstraat 38
9712 TJ Groningen
email: toelatingscommissie.pedok@rug.nl

1.5.2 Toelatingsvoorwaarden masteropleidingen Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen

Een student die beschikt over een diploma van een verwante HBO-opleiding en die het schakelprogramma met goed gevolg heeft afgerond wordt definitief toegelaten tot de masteropleiding.

Master Pedagogische Wetenschappen: track ‘Ethics of Education: Philosophy, History and Law’, de track ‘Youth⁰⁻²¹, Society and Policy’ en de track ‘Communication and Deafblindness’.

Voor de toelating tot bovengenoemde mastertracks wordt als verwant aangemerkt:

- ALO (Academie Lichamelijk Opvoeding)
- PABO (Pedagogische Academie Basisonderwijs) of PA (Pedagogische Academie)
- CMV (Culturele en Maatschappelijk Vorming)
- HBO-pedagogiek (hieronder vallen ook: HKP, HPO en HSAO)
- HBO-V (Verpleegkunde)
- Vierjarige tweedegraads lerarenopleidingen

Inleiding

- Logopedie
- MWD (Maatschappelijk Werk en Dienstverlening) of MW (Maatschappelijk Werk)
- P&A (Personeel & Arbeid) of HRM
- SPH (Sociaal Pedagogische Hulpverlening) of HBO-J (HBO-Jeugdzorg)
- Social Work
- HBO-psychologie
- Psychomotorische therapie en bewegingsagogiek

Master Pedagogische Wetenschappen: track 'Orthopedagogiek'

Voor de toelating tot de mastertrack Orthopedagogiek wordt als verwant aangemerkt:

- ALO (Academie Lichamelijk Opvoeding)
- PABO (Pedagogische Academie Basisonderwijs) of PA (Pedagogische Academie)
- CMV (Culturele en Maatschappelijk Vorming)
- HBO-pedagogiek (hieronder vallen ook: HKP, HPO en HSAO)
- HBO-V (Verpleegkunde)
- Logopedie MWD (Maatschappelijk Werk en Dienstverlening) of MW (Maatschappelijk Werk)
- P&A (Personeel & Arbeid) of HRM
- SPH (Sociaal Pedagogische Hulpverlening) of HBO-J (HBO-Jeugdzorg)
- Social Work
- HBO-psychologie
- Psychomotorische therapie en bewegingsagogiek

Masteropleiding Onderwijswetenschappen

Voor de toelating tot de master Onderwijswetenschappen wordt als verwant aangemerkt:

- ALO
- PABO (of PA)
- HBO-pedagogiek (ook: HKP, HPO, HSAO)
- Vierjarige tweedegraads lerarenopleidingen
- HBO-psychologie

Studenten met een WO-bachelor dienen via onderstaande link een verzoek in te dienen bij de Toelatingscommissie tot toelating en eventuele vrijstellingen:

Inleiding

<https://www.rug.nl/gmw/pedagogical-and-educational-sciences/education/master/aanvraag-toelating-master-pedok>.

1.5.3 Wel HBO maar niet verwant

Heeft u een niet verwante HBO-opleiding afgerond, maar u wilt wel via het schakelprogramma van de SPO doorstromen naar één van de mastertracks van Pedagogische Wetenschappen of Onderwijswetenschappen, dan is dat mogelijk. U volgt dan een verzwaard schakelprogramma. Dit houdt in dat u naast de reguliere studieonderdelen uit het schakelprogramma de volgende modules volgt:

Pedagogiek of Onderwijswetenschappen

Onderdelen	ECTS*
Pedagogiek 1	15
Pedagogiek 2	15
Filosofie van opvoeding en onderwijs	10
Onderwijskunde	10
Interculturele sensitiviteit in onderwijs en jeugdzorg	6
Totaal	56

* European Credits (studiepunten): 1 ECTS = 28 uur studiebelasting

Orthopedagogiek

Onderdelen	ECTS*
Pedagogiek 1	15
Pedagogiek 2	15
Filosofie van opvoeding en onderwijs	10
Psychologie: introductie	6
Psychologie: toegepast	7
Totaal	53

* European Credits (studiepunten): 1 ECTS = 28 uur studiebelasting

Bovenstaande vakken worden aangeboden binnen de door de SPO verzorgde opleiding HBO-pedagogiek.

1.5.4 Harde knip en februari-instroom

Sinds september 2012 geldt binnen de Rijksuniversiteit Groningen de zogenaamde harde knip. Dit betekent dat studenten *alle vakken* uit het schakelprogramma moeten hebben afgerond om tot de masteropleiding te worden toegelaten. Vanwege Corona gold voor de toelating tot de master in studiejaar 2020-2021 en voor de septemberinstroom van 2021-2022 een versoepeld regime. De verwachting is dat studenten die vanaf februari 2022 instromen in de master moeten voldoen aan de eisen die golden in de Harde Knip.

1.5.5 Vervroegde kansen

Voor studenten die in februari willen starten met een masteropleiding Pedagogische Wetenschappen of Onderwijswetenschappen, is er een mogelijkheid om al in november/december één of meerdere tentamens te maken voor één of meerdere vakken uit het tweede semester. Overigens maakt het hierbij niet uit hoeveel kansen u al heeft gedaan voor het betreffende vak / de betreffende vakken waarvoor u een vervroegde kans hebt aangevraagd.

In september worden alle bestaande studenten gemaïld met de vraag om aan te geven voor welke vakken gebruik zal worden gemaakt van de vervroegde kans. Voorwaarden voor deelname aan deze zogenoemde 'vervroegde kans' zijn:

- u staat ingeschreven als student bij SPO;
- u heeft reeds de colleges gevolgd van het betreffende vak / de betreffende vakken.

Voor de vervroegde kansen worden namelijk geen colleges gegeven. Let op: er worden geen vervroegde kansen geregeld voor vakken uit het eerste semester en voor de HBO-vakken in de verzwaarde programma's. Voor de vakken uit het eerste semester kan gebruik worden gemaakt van de reguliere tentamens. Het is overigens niet mogelijk om, wanneer de vervroegde kans niet wordt behaald, een extra (vervroegde) kans te krijgen. Wanneer de vervroegde kans niet wordt behaald mag voor het reeds betaalde geld het vak worden gevolgd in het tweede semester, hierbij horen twee reguliere tentamenkansen.

1.5.6 Regeling Extra kansen

Wanneer de doorstroming naar de master in gevaar komt door één vak, en u hebt dit vak niet weten te behalen door aantoonbare overmacht of bijzondere omstandigheden, kunt u een verzoek indienen voor een extra kans (behalve wanneer een vervroegde kans niet is gehaald). U dient het verzoek tijdig in te dienen, en hier niet mee te wachten tot het einde van het studiejaar. U wordt aangeraden om dit te

Inleiding

doen middels een gesprek met de studiecoach, mw. L.M.S. (Lisa) Dutrieux (studiecoach.spo@rug.nl) en in dit gesprek de situatie toe te lichten. Tegen het eind van het studiejaar wordt er naar deze verzoeken gekeken.

2. ALGEMENE INFORMATIE

2.1 Studeren bij de Stichting Pedagogisch Onderwijs (SPO)

De SPO treedt op als bevoegd gezag van de schakelprogramma's Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen Groningen. De SPO neemt deel aan de landelijke Vereniging ter Bevordering van de Studie der Pedagogiek (VBSP). In 1918 is de 'Vereniging voor Pedagogisch Onderwijs aan de Rijksuniversiteit te Groningen' opgericht. Deze vereniging verzorgde theoretische en praktische cursussen in de didactiek voor aanstaande leraren en voordrachten over pedagogische onderwerpen voor belangstellenden. In 1954 nam deze vereniging de verantwoordelijkheid op zich voor het geven van de reeds bestaande opleiding voor de Middelbare Akte Pedagogiek A. Tevens is toen besloten een opleiding voor de Middelbare Akte Pedagogiek B te beginnen. Deze opleidingen zijn bekend geworden als de MO-A en MO-B Pedagogiek.

De 'Vereniging' is in 1965 omgezet in een 'Stichting voor Pedagogisch Onderwijs aan de Rijksuniversiteit te Groningen' (SPO). De opleiding MO-A Pedagogiek is in 1987 verbreed met een algemene pedagogisch-agogische beroepsvoorbereiding en wordt sindsdien tot het Hoger Pedagogisch en Sociaal-Agogisch Onderwijs gerekend. De opleiding MO-B Pedagogiek wordt in 1990 opgevolgd door een cursusaanbod gericht op doorstroming naar de afstudeerrichtingen Pedagogiek en de studierichting Onderwijswetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen. Als reactie op de invoering van het bachelor-master systeem in het hoger onderwijs is dit cursusaanbod vanaf 2003 vervangen door schakelprogramma's die eveneens gericht zijn op doorstroom naar de afstudeerrichtingen Pedagogiek (Algemene Pedagogiek en Orthopedagogiek) en de studierichting Onderwijswetenschappen. Dit schakelprogramma is bedoeld voor studenten die al beschikken over een (verwante) afgeronde HBO-opleiding.

2.1 Studeren aan een avondopleiding

Het schakelprogramma is een avondopleiding (en daarmee een deeltijdopleiding), maar heeft een fulltime studiebelasting. Omdat het een avondopleiding is, kan de studie worden gevolgd naast de dagelijkse werkzaamheden. Het houdt ook in dat het aantal contacturen beperkt is en dat een groot beroep wordt gedaan op zelfstudie. Studenten moeten veel lezen, zowel in het Nederlands als in het Engels.

Studenten dienen er rekening mee te houden dat sommige tentamens overdag plaatsvinden. De tentamens zijn namelijk in principe RUG-tentamens, hetgeen een waarborg is voor het behaalde eindniveau van de studenten die het schakelprogramma volgen.

Verder is het van belang dat studenten zich realiseren dat de eisen die binnen het schakeljaar aan het studeren worden gesteld gelijk zijn aan die van de universiteit. Deze eisen wijken wegens het afwijkende didactische concept sterk af van de eisen die tijdens het HBO aan studenten zijn gesteld. De hoeveelheid kennis die verwerkt moet worden ligt hoger, er wordt minder structuur geboden bij het bestuderen van de literatuur en er wordt een hoge mate van inzicht gevraagd in de te bestuderen stof. Een zelfstandige academische studiehouding is een voorwaarde voor het succesvol doorlopen van het schakelprogramma. Het is bovendien van belang dat studenten zich realiseren dat het schakelprogramma relatief veel onderdelen bevat gericht op methoden en technieken van onderzoek, waaronder statistiek. De reden hiervoor is dat een schakelprogramma gericht is op het wegwerken van deficiënties, en juist op dit gebied doen deficiënties zich voor vanwege de specifieke gerichtheid van een universitaire opleiding.

2.2 De organisatie

2.2.1 Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag van de schakelprogramma's Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen berust bij de Stichting voor Pedagogisch Onderwijs (SPO) aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Het bestuur van de SPO is samengesteld uit de volgende personen:

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

Voorzitter : prof. dr. H.J.M. Janssen
Secretaris : prof. dr. H.T.A. Amsing
Penningmeester : J.G. van der Veen
Leden : J. Kappen
M.A. Oziël-Schut
dr. P.A. van der Ploeg
drs. A. Spreen
prof. dr. M.P.C. van der Werf

De bestuursleden zijn via het secretariaat te bereiken.

2.2.2. Studieleiding en studievoördinatie

De dagelijkse leiding van de opleiding berust bij de studieleider mevr. prof. dr. H.T.A. Amsing en de studievoördinator mevr. M. van Oostwaard MSc.
Mevrouw Amsing is te bereiken via het studievoordinatie.

Studievoördinator:

Mevr. M. van Oostwaard, MSc.

Grote Rozenstraat 34, kamer 0052

9712 TJ Groningen

Tel. 050 - 363 3237

E-mail: m.van.oostwaard@rug.nl

Werkdagen: maandag – donderdag van 9:00 tot 17:00 en vrijdag van 9:00 tot 17:00

Studievoordinatie / Onderwijsbureau:

Mevr. M. Froma, mevr. M. Scheltens en mevr. E. Strating

Grote Rozenstraat 34, kamer 0054 / 0053

9712 TJ Groningen

Tel. 050 - 363 6525

E-mail: spo@rug.nl

Studievoordinator

Mw. L.M.S. Dutrieux MSc.

E-mail: studievoordinator.spo@rug.nl (via de mail kunnen telefonische afspraken worden ingepland)

Het secretariaat is geopend op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag. Voor de openingstijden van het secretariaat zie: www.spo-groningen.nl en/of de DLO

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

(Digitale Leeromgeving). Het studietoelbureau is verantwoordelijk voor de studentenadministratie. De administratie bevat de studiegegevens van elke student (dossier met naam, adres, studieresultaten). Doorgaans zijn de medewerkers van het secretariaat het eerste aanspreekpunt voor informatie over de studie en onderwijsorganisatorische aangelegenheden. Zij kunnen voor een vlotte doorgang zorgen in het overleg tussen studenten, docenten, coach en studieleiding. Studenten kunnen schriftelijk/telefonisch contact met hen opnemen of tijdens de openingsuren langskomen.

Inschrijven (her)tentamens

Voor elk tentamen en hertentamen dient een student zich in te schrijven in de DLO. De deadline voor inschrijving is een week voor de tentamendatum en drie dagen voor de hertentamendatum. Studenten die zich daarna willen inschrijven moeten hiervoor contact opnemen met het studietoelbureau.

2.2.3 Faculteit GMW/RUG

Onderwijsbureau Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen
Grote Rozenstraat 38, 9712 TJ Groningen, tel. 050 - 363 6490.
E-mail: owb.gmw@rug.nl

Master Pedagogische wetenschappen: tracks 'Ethics of Education: philosophy, history and law', 'Youth⁰⁻²¹, Society and Policy' en master Onderwijswetenschappen: tracks 'Onderwijsinnovatie en 'Learning in Interaction'.

Secretariaat: Grote Rozenstraat 38
9712 TJ Groningen
tel. 050 - 363 6500

Studieadviseur: mw. drs. M. Roijackers
Grote Rozenstraat 38, kamer 21
9712 TJ Groningen
Tel. 050 – 363 4176
E-mail: studieadvies.pedok@rug.nl

Masteropleiding Pedagogische Wetenschappen: tracks: Communication and Deafblindness en Orthopedagogiek

Secretariaat: Grote Rozenstraat 38
9712 TJ Groningen,
tel. 050 - 363 6566

Studieadviseur: dhr. dr. T.K. Terpstra
Grote Rozenstraat 38, kamer 20
9712 TJ Groningen

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

Tel. 050 – 363 7810
E-mail: studieadvies.pedok@rug.nl

Onderwijsbalie GMW

Grote Kruisstraat 2/1 (1^e verdieping Heymansgebouw)
9712 TS Groningen
tel. 050 - 363 6301

Openingstijden:

maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 15.00

In vakantieperiodes gelden aangepaste openingstijden, zie www.rug.nl/gmw/education/onderwijsbalie

Centrale Studenten Administratie (CSA)

Bezoekadres:

Broerstraat 5 in Groningen

tel. 050 - 363 8004

Whatsapp: 06-49230111 (elke werkdag tussen 10.00 en 16.00)

Voor zaken als:

- In/uitschrijving bij de RUG
- Collegegelden
- Studiefinanciering e.d.

www.rug.nl/education/contact/information-services

Zie ook: www.rug.nl/education/faq

Studenten Service Centrum (SSC)

Expertisecentrum voor studieloopbaanbegeleiding tijdens de master.

Bezoekadres:

Uurwerkersgang 10 in Groningen (STAG-pand)

Tel. 050 – 363 8066

Openingstijden:

maandag t/m vrijdag van 8.45 – 12.30 uur en van 13.00 – 16.30 uur

www.rug.nl/education/student-service-centre

ACLO Studentensport Groningen

SPO studenten mogen sporten bij de ACLO, tegen het tarief van € 59,95 per jaar.

Wanneer u een ACLO-kaart wilt aanschaffen, dient u rechtstreeks contact op te nemen met de ACLO. De informatiebalie van de ACLO bevindt zich op de locatie Zernike, Blauwborgje 16, 9747 AC, Groningen. Voor informatie kunt u van 8.00 – 23.00 uur bellen naar de infobalie van de ACLO (050 – 363 8063). Voor meer informatie: www.aclosport.nl.

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

www.duo.nl

DUO Infolijn: 050 – 599 7755. Elke werkdag geopend van 9.00 – 17.00 uur. Het best bereikbaar tussen 9.00 – 11.00 uur.

Print-, kopieer-, scan- en reprodiensten

SPO-studenten (en overige leners/gasten/derden), die géén RUG-pas hebben kunnen gebruik maken van de print-, kopieer- en scandiensten in de UB en binnen alle andere gebouwen van de RUG.

Wat te doen:

Ga naar de website van MyPrint (myprint.rug.nl) en maak zelf een account aan met een privé- mailaccount (dus NIET met lenerspasnummer). Vervolgens zet u via IDEAL geld op het account.

Als er geld op het account staat kunt u inloggen op de ricoh multifunctional machines met uw mailaccount en zelf aangemaakt wachtwoord. Vervolgens is het mogelijk om printjes en fotokopieën te maken en om te scannen. NB: dus niet met lenerspas inloggen!

Voor het kopen van kantoorartikelen kunnen studenten terecht bij de reproshop. Deze bevindt zich aan de Grote Rozenstraat 3 (gebouw 2221, ruimte 0069). Openingstijden zijn dagelijks van 8.15 – 16.30 uur. Telefoonnummer 050 – 363 6228, e-mail reprogmw@rug.nl.

Parkeren

Voor studenten van de SPO is het mogelijk om **na 17.00 uur** te parkeren op de parkeerplaats aan de Nieuwe Kijk in 't Jatstraat en aan de Grote Kruisstraat 2/1. Voor 17.00 uur wordt u niet toegelaten. Er worden geen uitzonderingen gemaakt. Meer informatie over parkeren staat op onze website onder het kopje Contact.

Als u klikt op de link parkeren in Groningen op onze website ziet u een plattegrond. Buiten het rode gedeelte is het gratis parkeren. Wanneer u parkeert op het niet rode gedeelte is het ongeveer 10 minuten lopen naar de Grote Rozenstraat.

Reserveren studieruimte/-zaal

Voor het reserveren van een studieruimte of –zaal kunt u contact opnemen met de portiers (telefoonnummer 050-363 6314) of mailen naar zalenbeheer.gmw@rug.nl.

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

Bibliotheken

Alle literatuur die nodig is bij het actuele onderwijs en lopende onderzoek van de faculteit GMW is aanwezig in de Collectie Gedrags- en Maatschappijwetenschappen op de 3^e verdieping van de UB Binnenstad. Naast een grote collectie boeken en gedrukte tijdschriften biedt de universiteitsbibliotheek toegang tot veel elektronische tijdschriften en literatuurbestanden.

Lenerspas

Aan de inschrijving bij SPO is het recht verbonden gebruik te maken van de faciliteiten van de universitaire bibliotheken. Hiertoe dient men een gebruikersovereenkomst te ondertekenen. Deze overeenkomst ontvangen alle nieuwe studenten aan het begin van het studiejaar. Overeenkomsten van bestaande studenten worden automatisch verlengd.

Op vertoon van een geldige collegekaart, een geldig legitimatiebewijs en de ingevulde en ondertekende gebruikersovereenkomst krijgt u een proxy-account per mail toegestuurd en indien u fysiek boeken wilt lenen behoort een lenerspas tot de mogelijkheid. Met het proxy-account kunt u gebruik maken van de digitale bibliotheekvoorzieningen.

Omdat bij veel vakken tijdschriftartikelen in de literatuurlijst staan is het van belang om z.s.m. een proxy-account te regelen om toegang te hebben tot de elektronische tijdschriften van de catalogus van de bibliotheek (Smartcat). Zie: www.rug.nl/library.

Adreswijzigingen moeten worden doorgegeven aan het uitleenbureau van de Universiteitsbibliotheek.

Voor het inloggen op het RUG-netwerk is een account nodig. Deze "functionele accounts" staan vermeld in de DLO onder de knop "Documenten". Voor het lenen van bibliotheekmaterialen is een geldige studentenkaart nodig. In tegenstelling tot studenten van andere HBO opleidingen mogen studenten van de SPO tijdens tentamenperiodes gebruik maken van de studentenplekken in de UB. Op de faculteit GMW zijn eveneens verschillende studielocaties.

De UB Binnenstad is dagelijks geopend van 8.30 uur tot middernacht.

Universiteitsbibliotheek Binnenstad
Broerplein 4 (tegenover Academiegebouw)
9712 CP Groningen
E-mail: bibliotheek@rug.nl
Telefoon: 050 363 50 20

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

* Zie website <http://www.rug.nl/library/about-us/opening-hours> voor alle UB-openingstijden in één schema.

2.3 Organisatie van de opleiding

De *lesdagen* zijn de dinsdag, woensdag- en/of donderdagavond. In geval van overmacht wordt uitgeweken naar de maandagavond. Het is van belang deze avonden vrij te houden. Tentamens kunnen ook overdag worden afgenomen als het een RUG-tentamen betreft. Tussentijds zijn roosterwijzigingen mogelijk. Het *les- en tentamenrooster* voor het gehele jaar wordt geplaatst op de website. De lokalen en tijden staan vermeld op het lesrooster. Tijdens het studiejaar kunnen wijzigingen optreden. Eventuele rooster- en lokaalwijzigingen, ziekte van docenten e.d. worden tijdig vermeld op de website: www.spo-groningen.nl (roosters) en/of op de DLO. De *lestijden* zijn van 17.00/17.15 tot 19:00 en van 19:00/19:15 tot 21.00 uur. De *opening van het studiejaar* is op dinsdag 7 september 2021 en vindt online plaats.

Vakantie: alleen tijdens de zomer- en kerstvakantie wordt er geen onderwijs gegeven. In alle andere vakanties zijn er colleges en tentamens.

!!! Raadpleeg voor eventuele mededelingen over uitgevallen colleges voor vertrek naar college de DLO van de opleiding!!!

2.3.1 Onderwijslocaties

Muntinggebouw

Grote Kruisstraat 2

Ingang hoek Grote Kruisstraat - Nieuwe Kijk in 't Jatstraat,
na 17.00 uur Grote Kruisstraat 2/1 (Heymansgebouw)

Heymansgebouw

Grote Kruisstraat 2/1

Boumangebouw

Grote Rozenstraat 31

Academiegebouw

Broerstraat 5

Tentamenhal (Aletta Jacobshal)

Blauwborgje 4

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

Op www.rug.nl kunt u meer informatie vinden over de locaties van de verschillende gebouwen.

2.3.2 Inschrijving schakelprogramma's

Indien u zich voor het cursusjaar 2021-2022 wenst in te schrijven, dient u zich digitaal aan te melden door middel van een volledig ingevuld en ondertekend aan inschrijvings- en machtigingsformulier. Inschrijven gaat via de website www.spo-groningen.nl. Voor de eigen administratie dient u een kopie van de overeenkomst te maken en te bewaren. De formulieren voorzien van uw handtekening dient u met een kopie van uw identiteitsbewijs te mailen naar het secretariaat van de opleiding, spo@rug.nl.

Bestaande schakelstudenten kunnen zich via de website inschrijven voor de vakken die ze nog moeten volgen. Betaling geschiedt via iDEAL.

Aan de inschrijving zijn rechten verbonden. Alleen de inschrijving verleent deze rechten. De opleiding behoudt zich het recht voor om bij wijzigingen in het schakelprogramma studenten middels een inpassingsplan in te passen in het gewijzigde programma.

Op grond van inschrijving bij de Stichting Pedagogisch Onderwijs (SPO) heeft u geen recht op studiefinanciering/-lening, studentenreisproduct o.i.d.

Heeft u zich aangemeld via studielink of bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) voor de bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen of bij de Rijksuniversiteit Groningen, dan dient u zich uit te schrijven. Neem hiervoor contact op met de DUO of de Centrale Studenten Administratie (CSA) van de RUG (tel. 050-3638004).

2.3.3 Website

Op de website www.spo-groningen.nl vindt u de roosters, de studiegids, informatie over extra onderwijsaanbod (actualiteitencolleges, excursies etc.) en actuele mededelingen. Op de Digitale Leeromgeving (DLO) <https://dlo.spo-groningen.nl/student/> krijgt u een persoonlijke pagina. Op deze pagina vindt u het overzicht van uw resultaten. Op de DLO worden mededelingen voor docenten en studenten vermeld, kunt u zich inschrijven voor vakken en tentamens en kunt u via het prikbord een bericht achterlaten. De eerste keer bij het raadplegen van bovenstaande website kunt u een inlognaam aanmaken. Een wachtwoord ontvangt u via uw e-mail.

Student Portal RUG (voorheen Nestor)

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

Voor een aantal vakken moet de SPO student de Digitale Leeromgeving van de RUG, de zogenaamde Student Portal (voorheen Nestor) raadplegen. De informatie die hierop staat is bedoeld voor de studenten van de RUG, maar er is naast organisatorische informatie (die uitsluitend van belang is voor RUG-studenten) ook inhoudelijke informatie over het vak te vinden. Die informatie kan interessant zijn voor schakelstudenten. Bij het gebruik van deze Student Portal moet de schakelstudent zich ervan bewust zijn dat deze informatie voor RUG-studenten bedoeld is. Het is niet de bedoeling dat schakelstudenten via deze Student Portal de docent van het vak uit reguliere bachelorprogramma van de RUG benaderen. Met vragen over het vak dienen schakelstudenten zich te wenden tot de eigen SPO-docent. De inloggegevens voor de Student Portal zijn te vinden op de DLO onder de knop Algemene Documenten Student.

2.3.4 Kosten

De SPO treedt op als bevoegd gezag van de schakelprogramma's Pedagogische Wetenschappen en Onderwijswetenschappen Groningen. De opleidingen van de SPO worden niet door de overheid gesubsidieerd. De SPO kan hierdoor de cursusgeld voor haar opleidingen vaststellen onafhankelijk van het landelijk beleid. Het cursusgeld voor een schakelprogramma (60 ECTS) is voor 2021-2022 vastgesteld op € 2168,-. U betaalt dit bedrag in één of tien termijnen in het jaar van inschrijving. Studenten krijgen een jaar de tijd om het schakelprogramma af te ronden. Wanneer zij binnen dat jaar nog niet alle onderdelen hebben afgerond, dienen zij zich opnieuw aan te melden voor de vakken die zij nog moeten afronden. Voor dit verkorte traject wordt naar rato van de nog af te ronden vakken het collegegeld berekend, het zogeheten individuele tarief. De betaling van het collegegeld gaat via automatisch incasso (zie inschrijving). De betaling van het individuele tarief gaat via iDEAL. Wanneer u het schakelprogramma niet binnen één jaar afrondt, geldt voor literatuur, toets of werkvorm dat de studiegidstekst van het jaar waarin u het onderdeel wilt afronden, van toepassing is.

Studenten met een wiskunde deficiëntie dienen een cursus wiskunde te volgen, die wordt aangeboden door SPO tegen een tarief van € 250,- (voor studiejaar 2021-2022) of de voortoets Wiskunde te behalen (kosteloos).

Wanneer studenten wiskunde op het VWO hebben gedaan en een voldoende hebben op het diploma, wordt het onderdeel wiskunde vrijgesteld. Studenten dienen hiervoor het VWO-diploma en de cijferlijst op te sturen naar de studiecoördinator (m.van.oostwaard@rug.nl).

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

Nadere bepalingen staan beschreven in de inschrijvings- en betalingsvoorwaarden van de schakelprogramma's Pedagogiek/ Onderwijswetenschappen (PedOn) en Orthopedagogiek die u tegelijk met het inschrijfformulier kunt downloaden.

De kosten voor literatuur variëren per jaar. - Houd er rekening mee dat er gedurende het studiejaar kleine wijzigingen in de literatuur kunnen plaatsvinden. Het is verstandig om de literatuur niet te ver van tevoren aan te schaffen. Sommige literatuur kan ook geleend worden bij de bibliotheek van de Rijksuniversiteit Groningen.

Alle vakken kunnen als losse cursussen worden gevolgd. Het tarief is dan € 425, - per cursus.

Beëindiging schakelprogramma / restitutieregeling

Als u in het eerste jaar van inschrijving van het schakeltraject afbreekt, is in een aantal gevallen een restitutieregeling van kracht. De restitutieregeling staat hieronder.

Beëindiging van de studie dient u per ondertekende brief (verstuurd per mail met ingescande handtekening kan ook) mee te delen aan het studietoelichtingsbureau. Hierbij geldt een opzegtermijn van twee maanden. Tijdens deze twee maanden heeft de student het recht om onderwijs te volgen. De opzegtermijn gaat in op de datum van poststempeling van het aangetekend schrijven. Voor elke maand na het einde van de opzegtermijn wordt een evenredig deel van het cursusgeld terugbetaald. Voor 1 oktober 2021 kunt u kosteloos opzeggen.

Betalingsregeling in geval van opzegging:

Uiterlijke opzegdatum:	Maanden te betalen:	U betaalt in 2021-2022:
30 september 2021	Geen	kosteloos
31 oktober 2021	september t/m december	Te betalen cursusgeld gedeeld door 10 maal 4.
30 november 2021	september t/m januari	Te betalen cursusgeld gedeeld door 10 maal 5.
31 december 2021	september t/m februari	Te betalen cursusgeld gedeeld door 10 maal 6.
31 januari 2022	september t/m maart	Te betalen cursusgeld gedeeld door 10 maal 7.
28 februari 2022	september t/m april	Te betalen cursusgeld gedeeld door 10 maal 8.
31 maart 2022	september t/m mei	Te betalen cursusgeld gedeeld door 10 maal 9.

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

In geval van opzegging na 31 maart 2022 vindt geen teruggave meer plaats. De administratiekosten van € 25,- vallen niet onder de restitutieregeling.

Wanneer u recht heeft op vrijstellingen in het schakelprogramma en u daardoor voortijdig het programma afrondt, heeft u mogelijk recht op restitutie. Op het moment dat u het laatste studieresultaat heeft behaald dient u dit zelf aan te vragen.

2.3.5 Inpassingen in het schakelprogramma

De SPO is zelf niet gerechtigd om studenten op basis van vooropleiding vrijstellingen te verlenen in het schakelprogramma. Hiertoe zijn alleen de toelatingscommissies van de universitaire masteropleidingen bevoegd. Hiervoor dient u te mailen naar m.van.oostwaard@rug.nl. Wanneer u denkt vrijstellingen te kunnen krijgen meld dit tijdig bij de studietoelatingscommissie, mevr. M. van Oostwaard (m.van.oostwaard@rug.nl), zodat u, wanneer het programma start in september, weet welke vakken u moet doen.

2.3.6 Toelating master

Als u het schakelprogramma volledig hebt afgerond kunt u doorstromen naar de betreffende master. U dient een kopie van het diploma van uw vooropleiding te mailen naar de studietoelatingscommissie mevr. M. van Oostwaard (m.van.oostwaard@rug.nl), met vermelding van welke master u wilt gaan doen. Daarnaast moet u de aanmelding in Studielink regelen. Let op: dit moet vòòr aanvang van de master geregeld zijn!

Studenten die het schakelprogramma in 2021-2022 afronden ontvangen in oktober 2022 automatisch een certificaat.

2.3.7 Studeren met een functiebeperking

Heeft u een functiebeperking dan kunt u zich aanmelden bij de studiecoach mevr. L.M.S. Dutrieux. In overleg wordt vastgesteld wat uw mogelijkheden en uw wensen zijn. Een doktersverklaring is een vereiste. U schrijft samen met de studiecoach een onderbouwd voorstel dat naar de studietoelatingscommissie wordt gestuurd. Zij beslist of het voorstel (mogelijk ten dele) wordt gehonoreerd. Eventueel kan zij informatie inwinnen bij deskundigen.

Studietoelatingscommissie : mevr. M. van Oostwaard m.van.oostwaard@rug.nl

Studiecoach : mevr. L.M.S. Dutrieux studiecoach.spo@rug.nl

2.3.8 Kwaliteitszorgcommissie

De Kwaliteitszorgcommissie Schakelprogramma's waakt over de kwaliteit van de schakelprogramma's. Deze commissie bestaat uit 1 docent van de schakelprogramma's, 2 studenten van de richting PedOn, 2 studenten van de richting ORTHO. Adviserende leden zijn de studieleider en studiecoördinator van de SPO. De namen van de leden van de Kwaliteitszorgcommissie schakelprogramma's staan op de DLO onder de knop Algemene Documenten Studenten. De Kwaliteitszorgcommissie komt 2 keer per jaar bijeen. Tijdens deze bijeenkomsten wordt het onderwijs geëvalueerd en worden vernieuwingen in de opleiding voorgesteld en besproken.

De evaluatieverslagen die de studenten na een cursus anoniem hebben ingevuld zijn uitgewerkt in een kwantitatieve analyse en worden behandeld in de Kwaliteitszorgcommissie. De leden van de Kwaliteitszorgcommissie bekijken alle verslagen, en verslagen die aanleiding geven tot nadere bespreking worden in overleg met de verschillende geledingen geselecteerd en besproken ter vergadering. Ook hier geldt dat tijdens de vergaderingen besloten kan worden dat er actie ondernomen moet worden richting docent, bureau van de SPO of andere geledingen, zoals de Examencommissie. De notulen van de Kwaliteitszorgcommissie worden beschikbaar gesteld aan de Opleidingscommissie en daar als vast agendapunt besproken.

De notulen van de Kwaliteitszorgcommissie en een overzicht van de evaluatieverslagen van de schakelprogramma's worden bovendien ter beschikking gesteld aan de onderwijsdirecteur van Pedagogische wetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Klachtenprocedure schakelprogramma's

Studenten met een klacht betreffende een docent of een vak dienen zich allereerst tot de betreffende docent te wenden. In tweede instantie kunnen zij met hun klacht terecht bij de studiecoördinator of bij de Kwaliteitszorgcommissie van de schakelprogramma's. Deze commissie valt formeel onder de Opleidingscommissie van de opleiding HBO-pedagogiek van SPO en onderhoudt, net als de studiecoördinator, nauwe contacten met de examencommissie van deze opleiding en met de examencommissie van Pedagogiek en Onderwijswetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen.

Voor elk schakelprogramma hebben twee studenten zitting in de Kwaliteitszorgcommissie van de schakelprogramma's. Deze studenten kunnen rechtstreeks benaderd worden door medestudenten. Voor contactgegevens zie het document Leden Kwaliteitszorgcommissie op de DLO onder de knop Algemene Documenten Studenten.

Doelstellingen en opzet schakelprogramma's

Tijdens de vergadering van de Kwaliteitszorgcommissie waarin behalve opmerkingen en klachten van studenten ook de vakevaluaties worden besproken, kan besloten worden dat er actie ondernomen moet worden richting docent, bestuur van de SPO of andere geledingen zoals de beide genoemde examencommissies.

Wanneer studenten een klacht hebben op het niveau van de organisatie dienen zij zich direct tot de studietoördinator te wenden. Indien nodig legt deze de klacht voor aan de studietoelider.

Studenten hebben bovendien collectief recht van beklag. Als tenminste vier studenten vinden dat de opleiding in een bepaald opzicht te kort schiet, kunnen zij rechtstreeks schriftelijk een klacht indienen bij de studietoelider. Vaak is het echter verstandig om de klacht eerst via de docent, studietoördinator of Kwaliteitszorgcommissie aan te kaarten. In laatste instantie kunnen studenten zich wenden tot het bestuur van de opleiding.

3. SCHAKELPROGRAMMA PEDAGOGIEK EN ONDERWIJSWETENSCHAPPEN

3.1 Studielast schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

De studielast is 60 ECTS*. Dit is een nominale studielast van circa één jaar. Het programma bevat een algemeen deel en een gedifferentieerd deel. Het algemene deel beslaat 45 ECTS. Dit deel bestaat voornamelijk uit statistiek en methodologie, maar er is ook aandacht voor het verschijnsel wetenschap (Filosofie 2 (Wetenschapsfilosofie)) en academisch schrijven (Referaatpracticum). Daarnaast is er een gedifferentieerd deel bestaande uit 15 ECTS, dat voorbereidt op de gewenste master. Het programma is in principe in één jaar af te ronden, maar de ervaring leert dat het programma via de avondopleiding vaak twee jaar in beslag neemt, met name voor diegenen die de studie combineren met werk/gezin.

* 1 ECTS is 28 uur studielast.

Het programmaoverzicht volgt op de volgende pagina's.

3.2 Inpassingen in het schakelprogramma

De SPO is zelf niet gerechtigd om studenten op basis van vooropleiding vrijstellingen te verlenen in het schakelprogramma. Hiertoe zijn alleen de toelatingscommissies van de universitaire masteropleidingen bevoegd (zie paragraaf 1.5).

Het programma is zodanig ingericht dat studenten vanuit het HBO alle vakken dienen te volgen. Alleen als elders vergelijkbare vakken op universitair niveau zijn gevolgd kan vrijstelling worden verleend. Verzoeken om vrijstellingen dienen bij de toelatingscommissie en in principe voor 1 oktober aangevraagd te worden. Hiervoor dient u zich te vervoegen bij de studiecoördinator mw. M. Van Oostwaard, tel: 050 – 363 3237, e-mail: m.van.oostwaard@rug.nl.

3.3 Programmaoverzicht 2021-2022

De Toelatingscommissie van Pedagogische en Onderwijswetenschappen is er op 17 mei 2021 mee akkoord gegaan dat onderstaand schakelprogramma recht geeft op toelating tot de masterprogramma's: Ethics of Education, Youth 0-21, Society and Policy, Onderwijsinnovatie en Learning in Interaction.

Algemeen gemeenschappelijk

Onderdeel	Code RUG	ECTS
Totaal		45
Wiskunde		
Inleiding onderzoek	PABAP035	5
Statistische modellen 1	PABAP036	5
Statistische modellen 2	PABA2058	5
Testtheorie	PABA2056	5
Methoden en technieken van onderzoek in de sociale wetenschappen	PABAP037	5
Onderzoekspracticum		5
Kwalitatieve methoden in de sociale wetenschappen	PABA2059	5
Referaat- en bibliotheekpracticum		5
Filosofie 2 (Wetenschapsfilosofie)		5

Zowel in het gedifferentieerde deel van Onderwijswetenschappen als in dat van Pedagogiek track 'Ethics of Education' en de track 'Youth⁰⁻²¹, Society and Policy' worden vier inhoudelijke vakken aangeboden. Hiervan moeten er (tenminste) drie worden gevolgd. Voor Onderwijswetenschappen geldt dat de onderdelen Ontwikkelings- en onderwijspsychologie en Evidence based interventies in het Onderwijs worden aanbevolen en dat studenten nog één vak moeten kiezen uit Kind en Jeugd en Onderwijsethiek.

Voor Pedagogiek track 'Ethics of Education' en de track 'Youth⁰⁻²¹, Society and Policy' geldt dat studenten vrij zijn in hun keuze, maar dat het onderdeel Kind en Jeugd wordt aanbevolen voor de track 'Youth⁰⁻²¹, Society and Policy' en dat het vak Onderwijsethiek wordt aanbevolen voor de track 'Ethics of Education: Philosophy, History and Law'.

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Gedifferentieerd deel Master Onderwijswetenschappen

	Onderdeel	Code RUG	ECTS
Totaal			15
Aanbevolen onderdelen			
	Ontwikkelings- en onderwijspsychologie		5
	Evidence-based interventies in het onderwijs	PABA-A405	5
Keuzeonderdelen 1 uit 2			
	Kind en Jeugd		5
	Onderwijsethiek		5

Gedifferentieerd deel Master Pedagogiek track ‘Youth⁰⁻²¹, Society and Policy’

	Onderdeel	Code RUG	ECTS
Totaal			15
Aanbevolen onderdeel			
	Kind en Jeugd		5
Keuzeonderdelen 2 uit 3			
	Ontwikkelings- en onderwijspsychologie		5
	Evidence-based interventies in het onderwijs	PABA-A405	5
	Onderwijsethiek		5

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Gedifferentieerd deel Master Pedagogiek track 'Ethics of Education'

	Onderdeel	Code RUG	ECTS
Totaal			15
Aanbevolen onderdeel			
	Onderwijsethiek		5
Keuzeonderdelen 2 uit 3			
	Ontwikkelings- en onderwijspsychologie		5
	Evidence-based interventies in het onderwijs	PABA-A405	5
	Kind en Jeugd		5

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Studenten die het programma in **twee jaar** willen doen, wordt de volgende programmering van het **algemeen gemeenschappelijke deel** aangeraden:

Jaar 1:	ECTS
Wiskunde	
Kwalitatieve methoden in de sociale wetenschappen	5
Inleiding onderzoek	5
Statistische modellen 1	5
Methoden en technieken van onderzoek in de sociale wetenschappen	5
Onderzoekspracticum	5
Jaar 2:	
Referaat en bibliotheekpracticum	5
Statistische modellen 2	5
Testtheorie	5
Filosofie 2 (Wetenschapsfilosofie)	5

De overige (inhoudelijke) vakken kunnen naar keuze verspreid worden over de twee studie jaren.

Wanneer studenten na het afronden van het schakelprogramma niet aaneengesloten doorstromen naar de master moet voor toelating tot de master een verzoek worden ingediend bij de Toelatingscommissie Pedagogische Wetenschappen. Hiervoor dienen studenten contact op te nemen met de studietoelating Mandy van Oostwaard (m.van.oostwaard@rug.nl).

3.4 Docenten

Docent	Vak
mevr. dr. L. Batstra	Kwalitatieve methoden in de sociale wetenschappen PABA2059
mevr. dr. L. Brummer	Methoden en technieken van onderzoek in de sociale wetenschappen PABAP037
mevr. dr. S. Dijkema	Onderzoekspracticum
mevr. dr. N. Ding	Evidence based interventies in het Onderwijs PABA-A405
dhr. E.H. von Dülmen Krumpelmann BSc.	Wiskunde
mevr. L.M.S. Dutrieux MSc.	Studiecoach schakelprogramma's
dhr. dr. R. Hoekstra	Statistische modellen 2 PABA2058
dhr. drs. J. Kramer	Inleiding onderzoek PABAP035 Statistische modellen 1 PABAP036
mevr. M. van Oostwaard MSc.	Referaat- en bibliotheekpracticum (coördinator) Kind en Jeugd
dhr. dr. P.A. van der Ploeg	Wetenschapsfilosofie Onderwijsethiek
mevr. dr. M. Veldman	Onderzoekspracticum
mevr. J. Vugteveen MSc.	Statistische modellen 1 PABAP036 Statistische modellen 2 PABA2058
mevr. J.W. Zwaneveld MSc.	Ontwikkelings- en onderwijspsychologie

3.5 Vakken

Wiskunde

Docent

E.H. von Dülmen Krumpelmann BSc.

Inhoud

Voorbereiding op het gebruik van wiskunde zoals dat bij de voortgezette studie aan de orde komt, voornamelijk in de vakken Statistiek en Methodologie. De algebraïstiek voor HAVO/VWO staat hierbij centraal. Behandeld zullen onder meer worden: verzamelingen, getallen, bewerkingen, vergelijkingen, functies en grafieken, sommeren en kansberekening.

ECTS

-

Onderwijsvorm

Er ligt een groot accent op zelfstudie. In de colleges worden de gemaakte opgaven plenair besproken

Toetsvorm

Schriftelijk tentamen

Literatuur

Franken, W.M. & Bouts, R.A. (2002). *Wiskunde voor statistiek*. ISBN 9789062833177. (€ 16,50)

N.B. Voor het eerste college dient het eerste hoofdstuk te worden bestudeerd.

Methoden en Technieken van onderzoek in de Sociale Wetenschappen PABAP037

Docent

Dr. L. Brummer

Doel

1. Na afloop van dit vak heeft de student kennis en begrip van de belangrijkste theoretische aspecten van kwantitatief onderzoek in de sociale wetenschappen (o.m. onderzoeksdoel, onderzoeksvraag, conceptueel model, designs, vormen van dataverzameling, verstorende factoren) en kan dit toepassen.
2. Na afloop van dit vak heeft de student kennis en begrip van de belangrijkste theoretische aspecten van effectonderzoek in de gedragswetenschappen, welke methodologische problemen zich hierbij voor kunnen doen en wat de mogelijke oplossingen zijn.

Inhoud

In het vak komen aspecten aan bod die belangrijk zijn bij het opzetten en uitvoeren van kwantitatief en effectonderzoek binnen de sociale wetenschappen.

In de eerste set van hoorcolleges worden de belangrijkste theoretische aspecten (grootschalig) kwantitatief onderzoek besproken en toegelicht met praktijkvoorbeelden. Aan de orde komen onder meer conceptueel model onderzoeksontwerpen, onderzoekspopulatie, vormen van dataverzameling (bestaande data, observeren en interviewen), verstorende derde variabelen. In de tweede set hoorcolleges zal de nadruk liggen op de opzet van kleinschalig effectonderzoek. Omdat de ideale onderzoekopzet dan slechts zelden toepasbaar is, krijgen praktische belemmeringen en valkuilen ruime aandacht en zal gezocht worden naar oplossingen die een compromis vormen tussen de methodologische eisen en praktische beperkingen.

ECTS

5

Onderwijsvorm

Hoorcollege en zelfstudie

Toetsvorm

Schriftelijk digitaal tentamen (essay en meerkeuzevragen)

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Literatuur

Van Loon, D., Van der Meulen, B. F., & Minnaert, A. E. M. G., Effectonderzoek in de gedragswetenschappen. (2015). Antwerpen/Apeldoorn: Garant. ISBN: 9789044133172. (€ 36,00)

Scheepers, P., Tobi, H., & Boeije, H., Onderzoeksmethoden. (2021). Tiende druk. Amsterdam: Boom uitgevers. ISBN: 9789058756046 (€ 54,50) (Negende druk mag ook)

Inleiding Onderzoek PABAP035

Docent

drs. J. Kramer

Doel

1. Na afloop van dit vak is de student in staat om de empirische cyclus te beschrijven en stadia te herkennen in voorbeeldonderzoeken.
2. Na afloop van dit vak is de student in staat om onderzoeksplannen inclusief vraag- en probleemstelling van een onderzoek uit te leggen, en de student kan het belang van een onderzoeksplan (inclusief vraag- en probleemstelling) voor het doen van onderzoek toelichten.
3. Na afloop van de cursus is de student in staat om verschillende benaderingen van onderzoek te beschrijven, de relatie met onderzoeksopzetten te benoemen en de onderzoeksbenaderingen te herkennen in eenvoudige/eenduidige voorbeelden.
4. Na afloop van de cursus kan de student de meetniveaus van variabelen beargumenteren en herkennen in voorbeelden van variabelen.
5. Na afloop van de cursus kan de student centrummaten (gemiddelde, mediaan, modus), en spreidingmaten (o.a. standaarddeviatie, variantie, five number summary) van variabelen op manieren passend bij het meetniveau bepalen en toepassen op eenvoudige reeksen gegevens of databestanden.
6. Na afloop van de cursus kan de student verschillende samenhangsmaten benoemen voor het beschrijven van de associatie tussen twee variabelen en kan de student deze samenhangsmaten bepalen op manieren passend bij het meetniveau van de variabelen op basis van eenvoudige reeksen gegevens of databestanden.
7. Na afloop van de cursus is de student bekend met enkele inleidende aspecten van kansrekening (o.a. rekenregels voor disjuncte en afhankelijke gebeurtenissen) ten behoeve van inferentiële statistiek (in vervolgvak) en kan deze rekenregels toepassen op eenvoudige voorbeelden.

Inhoud

Inleiding onderzoek heeft als doel de studenten kennis te laten maken met hoe en waarom onderzoek wordt uitgevoerd, en welke aspecten daarbij komen kijken. Dit zal in vrij algemene termen zijn, en worden opgehangen aan de empirische cyclus. Later in de cursus zal worden uitgelegd hoe statistiek een rol kan spelen bij het evalueren van de onderzoeksuitkomsten. Hierbij zal met name worden ingegaan op beschrijvende statistiek, en op kansrekening.

ECTS

5

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Onderwijsvorm

computerpracticum, hoorcollege, zelfstudie

Toetsvorm

schriftelijk tentamen (essay), schriftelijk tentamen (meerkeuze)

Literatuur

Scheepers, P., Tobi, H., & Boeije, H., *Onderzoeksmethoden*. (2021). Tiende druk. Amsterdam: Boom uitgevers. ISBN: 9789058756046 (€ 54,50) (Negende druk mag ook)

Agresti, A., *Statistical Methods for the Social Sciences* (5th Edition), New York: Pearson. ISBN: 9781292220314. (€ 65,00)

Statistische Modellen 1 PABAP036

Docenten

drs. J. Kramer (coörd.)
J. Vugteveen MSc.

Doel

1. Na afloop van dit vak is de student in staat om uit te leggen wat steekproevenverdelingen zijn, en hoe deze de basis vormen van toetsen en betrouwbaarheidsintervallen
2. Na afloop van dit vak is de student in staat om toetsen en betrouwbaarheidsintervallen uit te rekenen en te interpreteren voor verschillende veelgebruikte technieken op basis van bestaande data
3. Na afloop van de cursus is de student in staat om te reflecteren over de mogelijkheden maar ook de beperkingen van het gebruik van toetsen en betrouwbaarheidsintervallen
4. Na afloop van de cursus kan de student op basis van een beschreven onderzoek bepalen welk type toets/betrouwbaarheidsinterval gezien de vraagstelling het meest geschikt lijkt
5. Na afloop van de cursus kan de student in SPSS-output genereren en interpreteren van veelgebruikte toetsen en betrouwbaarheidsintervallen maken voor databestanden
6. Na afloop van de cursus kent de student de verschillende assumpties bij de behandelde technieken, en is de student in staat op basis van meestal beschrijvende uitkomsten na te gaan of de assumptie niet al te zeer geschonden lijkt

Inhoud

Statistische modellen 1 volgt na Inleiding Onderzoek en behandelt een aantal onderwerpen uit de inferentiële statistiek. De volgende onderwerpen komen aan de orde: kansverdelingen, steekproefverdelingen, schatten (betrouwbaarheidsintervallen), SPSS, en significantietoetsen.

ECTS

5

Onderwijsvorm

computerpracticum, hoorcollege

Toetsvorm

practicum, schriftelijk tentamen (essay), schriftelijk tentamen (meerkeuze)

Opmerkingen

De opdrachten voor de practica worden via DLO beschikbaar gesteld.

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Literatuur

Agresti, A., *Statistical Methods for the Social Sciences* (5th Edition), New York: Pearson. ISBN: 9781292220314. (€ 65,00)

Statistische Modellen 2 PABA2058

Docent

dr. R. Hoekstra (coördinator)
J. Vugteveen MSc.

Doel

Na afloop van het vak ...

1. heeft de student conceptuele kennis van en inzicht in de volgende statistische modellen: lineaire regressieanalyse, variantieanalyse, ANOVA, logistische regressieanalyse
2. weet de student welk statistisch model (genoemd bij 1) gebruikt kan worden om een bepaalde onderzoeksvraag te beantwoorden.
3. is de student in staat om verschillende parameters van de statistische modellen (genoemd bij 1) te benoemen, te toetsen en te interpreteren.
4. is de student in staat om de assumpties die ten grondslag liggen aan de statistische modellen (genoemd bij 1) te benoemen en te onderzoeken.
5. is de student in staat de statistische modellen (genoemd bij 1) toe te passen op echte data (met behulp van JASP en SPSS) en hierover te rapporteren.

Inhoud

In de colleges worden gangbare statistische modellen & technieken behandeld, die voor het lezen van sociaal wetenschappelijke onderzoeksliteratuur en voor het zelfstandig uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek van belang zijn. Daarnaast zijn er verplichte computerpractica waarin de behandelde methoden worden toegepast. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van de statistische computerprogramma's JASP en SPSS. In werkcolleges kan extra worden geoefend.

ECTS

5

Onderwijsvorm

computerpracticum, hoorcollege, werkcollege
hoorcolleges: 22 uur; werkcolleges: computerpractica: 6 uur

Toetsvorm

schriftelijk tentamen (essay)

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Literatuur

Agresti, A. (5th edition), Statistical methods for the social sciences. Hoofdstuk 9 t/m 15 (al in bezit). ISBN: 9781292220314. (€ 75,00)

Opdrachten en extra literatuur (beschikbaar via de dlo).

Testtheorie PABA2056

Docent

vacature

Doel

De student is in staat om

1. Te beschrijven hoe het gebruik van tests zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld
2. Verschillende manieren om de betrouwbaarheid van een test te benoemen en relaties te leggen tussen de in het vak besproken betrouwbaarheidsmaten (o.a. Cronbachs Alfa en Guttmans Lambda-2)
3. Verschillende aspecten van validiteit te benoemen en toe te lichten, en voor een gegeven toepassing de meest relevante aspecten uit te kiezen
4. Vier typen van normering te benoemen en voor een gegeven toepassing de meest relevante vorm van normering uit te kiezen
5. Essentiële kenmerken van klassieke testtheorie en item respons theorie te benoemen en te beschrijven hoe deze twee raamwerken van elkaar verschillen
6. De kwaliteit van bestaande tests te evalueren, en op gefundeerde wijze een keuze te maken voor een test voor een specifieke toepassing (met focus op de onderwijskundige en (ortho)pedagogische praktijk)
7. Een test te ontwikkelen (inclusief het zelf schrijven van items en kiezen voor de juiste normering), en de betrouwbaarheid, validiteit en bruikbaarheid van de test te evalueren

Meer toelichting op deze leerdoelen is te vinden op DLO.

Inhoud

Het vak behandelt de definitie van een test en bespreekt hoe een testresultaat opgevat kan worden. Centrale begrippen die behandeld worden zijn: testkenmerken, bouwstenen van tests en vragenlijsten, normering, betrouwbaarheid, dimensionaliteit en validiteit. Om de kwaliteit van een test te beoordelen wordt veel aandacht besteed aan de klassieke testtheorie en wordt stilgestaan bij het beoordelen van de betrouwbaarheid van de test. Allerlei aspecten van betrouwbaarheid komen aan de orde. Verder wordt het bepalen van de validiteit van de test besproken. In dit kader wordt ook de dimensionaliteit van tests en vragenlijsten behandeld. Naast de klassieke testtheorie wordt ook de item respons theorie aan de orde gesteld.

ECTS

5

Onderwijsvorm

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Hoorcolleges, werkcolleges

Toetsvorm

Groepsopdracht en schriftelijk tentamen (meerkeuze). Het eindcijfer is een gewogen som van het tentamencijfer en de groepsopdracht.

Literatuur

Klapper, reader en powerpoints

Drenth, P.J.D. & Sijtsma, K. (2006), Testtheorie: inleiding in de theorie van de psychologische test en zijn toepassingen (Vierde druk). Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. Hieruit hoofdstukken 2 t/m 9. p. 435. ISBN 9031347477. (€ 80,00)

Opmerkingen

! boek Testtheorie: inleiding... is ook bekend onder ander ISBN: 9789031347476

Kwalitatieve Methoden in de Sociale Wetenschappen PABA2059

Docent

prof. dr. L. Batstra

Doel

Na afloop van het vak:

1. Kennen de studenten de verschillende kwalitatieve onderzoeksmethoden die worden toegepast in de sociale wetenschappen.
2. Kunnen de studenten onderzoeksvragen formuleren die beantwoord kunnen worden met een kwalitatieve onderzoeksmethode en zijn zij in staat de juiste methode hierbij te kiezen/ontwerpen.
3. Hebben de studenten inzicht in de verschillende analysemethoden die horen bij kwalitatief onderzoek en zijn ze in staat uit te leggen wat de beste analysemethode is bij onderzoeksvragen.
4. Kunnen de studenten onderzoek dat is uitgevoerd met kwalitatieve onderzoeksmethode begrijpen, evalueren en beoordelen.

Inhoud

Dit vak betreft een inleiding in kwalitatief onderzoek. De kenmerken en theoretische achtergronden van kwalitatief onderzoek worden besproken, evenals kwalitatieve onderzoeksdesigns, sampling strategieën en dataverzameling. Technieken voor data-analyse komen aan de orde, in het bijzonder ‘grounded theory’, thematische analyse, narratieve analyse en discourse analyse. Tenslotte is er aandacht voor ethische aspecten en voor het evalueren van kwalitatief onderzoek. Middels wekelijkse opdrachten wordt geoefend met het toepassen van de theorie die in het boek en de colleges wordt behandeld.

ECTS

5

Onderwijsvorm

Hoorcolleges en opdrachten

De hoorcolleges en opdrachten zijn ondersteunend bij de bestudering van het boek van Flick, dat een goede theoretische basis legt voor het opzetten, uitvoeren en evalueren van kwalitatief onderzoek.

Toetsvorm

Wekelijkse opdrachten

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Opmerkingen

Het eindcijfer voor dit vak bestaat uit het gemiddelde van de beoordelingen van de wekelijks ingeleverde opdrachten.

Literatuur

Uwe Flick, An Introduction to Qualitative Research. Sixth Edition (2019). SAGE Publications Ltd.

ISBN: 9781526445650

Onderzoekspracticum

Docent

dr. S. Dijkema

dr. M. Veldman

Doel

Gedurende dit vak zullen studenten in groepsverband een kleinschalig kwantitatief onderzoek opzetten, uitvoeren en hierover rapporteren. Na afloop van het vak is de student in staat om:

1. een wetenschappelijke probleemstelling en vraagstelling te formuleren binnen een pedagogisch of onderwijskundig thema;
2. de maatschappelijke en wetenschappelijke relevantie van de vraag- en probleemstelling aan de hand van gevonden wetenschappelijke literatuur te beschrijven;
3. een analyseplan met daarin relevante beschrijvende en toetsende statistische technieken op te stellen en de haalbaarheid daarvan in te schatten;
4. een plan voor dataverzameling en analyses (met in achtneming van relevante ethische kwesties) op te stellen en uit te voeren;
5. relevante beschrijvende analyses en inferentiële (toetsende) statistische technieken uit te voeren, te interpreteren en schriftelijk te rapporteren;
6. schriftelijk te rapporteren over het onderzoek in de vorm van een wetenschappelijk verslag dat voldoet aan de APA-richtlijnen en daarover een mondelinge presentatie te geven.

Inhoud

In groepsverband wordt een onderzoek uitgevoerd om kennis te maken met de aspecten van het wetenschappelijk onderzoek. Het gaat o.a. om het formuleren van de probleemstelling, literatuur zoeken en bestuderen, operationalisatie van de variabelen, steekproeftrekking, dataverzameling, uitvoering van het onderzoek, statistische data-analyse (met behulp van SPSS) en rapportage in de vorm van een wetenschappelijk verslag.

ECTS

5

Onderwijsvorm

Verplichte werkcolleges, zelfstudie, groepsopdracht.

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Toetsvorm

Wetenschappelijk verslag (in groepjes van ongeveer 4 studenten) en mondelinge presentatie. Als voorwaarde voor het toekennen van het eindcijfer moet de individuele mondelinge presentatie als voldoende beoordeeld zijn. Het eindcijfer bestaat uit een groeps cijfer voor het wetenschappelijk verslag.

Literatuur

Via DLO komt een draaiboek beschikbaar met alle noodzakelijke literatuur en informatie.

Filosofie 2 (Wetenschapsfilosofie)

Docent

dr. P.A. van der Ploeg

Doel

Kennismaken met wetenschapsfilosofie.

Inhoud

De aard en de problemen van wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke theorievorming, met name die van gedrags- en maatschappijwetenschappelijk(e) onderzoek en theorievorming.

ECTS

5

Onderwijsvorm

Hoorcolleges

Toetsvorm

Theoriegedeelte: Schriftelijk tentamen: essayvragen, ‘open boek’ over collegestof en literatuur.

Opmerking

Dit vak wordt samen met het vak Filosofie 2 uit het HBO-programma gegeven.

Literatuur

Digitale reader (online beschikbaar) ± 170 p.

Philips, D.C. & Burbules, N.C. (2000). *Postpositivism and educational research*. Lanham/ Oxford: Rowman & Littlefield Publishers. - 112 p. -. ISBN 9780847691227. (€ 22,99)

Koningsveld, H. (2006). *Het verschijnsel wetenschap*. Meppel: Boom. - 287 p. -. ISBN 9789085061373 (€ 29,50)

Referaat- en bibliotheekpracticum Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Docenten

M. van Oostwaard MSc. (coördinator)
Diverse docenten

Inhoud

De cursus beoogt studenten academische schrijfvaardigheid aan te leren, beoogt studenten inzicht te geven in het gebruik van de universitaire bibliotheek en beoogt studenten wetenschappelijke literatuur te leren herkennen. Om deze doelen te bereiken krijgen studenten instructie in het gebruik van de universitaire bibliotheek, onlinecatalogi en de toepassing van de APA-regels voor het verwijzen naar literatuur. Studenten maken ter voorbereiding op de colleges kleine opdrachten om kennis te maken met de verschillende onderdelen van een wetenschappelijk artikel, participeren tijdens de werkcolleges in discussies en schrijven tot slot een individueel referaat (i.c. verslag kleinschalig kwalitatief onderzoek) over een onderwerp op het gebied van Pedagogiek of Onderwijswetenschappen. In een onderlinge feedback-ronde oefenen zij een 'peer review'.

ECTS

5

Onderverdeling en studiebelasting in uren:

- contacturen 20 uur
- zelfstudie 120 uur

Onderwijsvorm

Online hoorcollege, en online bibliotheekinstructie

Fysieke werkcolleges met verplichte deelname aan het eerste werkcollege en aan de peer review.

Toetsvorm

Vorbereidende opdrachten, schrijfpdrachten: inleiding in groepsverband en een individueel referaat, peer review (deelname verplicht).

Literatuur

Verplicht:

Doolaard, A., Mollema, J., Dijkstra, G., Eerenbeemt, van den N., Kuijten, A., Middelhuis, E., Mud, A., Tijmstra, R., Tummers, M., Wichersen, R., & Willems, P. (2021). *De APA-richtlijnen uitgelegd. Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs* (3^e druk). SMG-Groep.

Ondersteunend:

Dijkstra, A.J. (2012) *Verwijswijzer: onderzoeksrapportage en bronvermelding volgens de APA-richtlijnen*. Groningen: Antharis. 136 p. ISBN 9789081883801. (€13,95)* Bestellen kan ook rechtstreeks via de uitgever <https://www.antharis.nl/bestellen>

*Wanneer je minder ervaring hebt met het schrijven van een wetenschappelijk artikel, wordt sterk aangeraden ook dit boekje aan te schaffen.

Kind en Jeugd

Docent

M. van Oostwaard MSc.

Inhoud

A. Kind

Het grootbrengen van jonge kinderen (0-6 jaar) wordt steeds meer gezien als een gedeelde verantwoordelijkheid van ouders, groepsopvoeders en leerkrachten. Dit betekent dat zich ook verschuivingen voor doen in de pedagogische verantwoordelijkheden van pedagogische professionals. Zij hebben niet “slechts de taak om op jonge kinderen te passen, maar dienen recht te doen aan de (verschillende) leeren ontwikkelingsbehoeften van die kinderen. Ook worden deze professionals steeds vaker aangewezen als degenen die jonge kinderen moeten voorbereiden op het basisonderwijs. In dit onderdeel wordt ingegaan op verschillende visies op het grootbrengen van jonge kinderen en op de verschuivende rollen van de professionals die zich met deze kinderen bezighouden.

B. Jeugd

In traditionele pedagogische en socialisatietheorieën is de ‘jeugdfase’ een duidelijk afgebakende periode in de levensloop, een overgangsfase tussen die van kind en volwassene, waarin de invloed van gezin en school afneemt en die van andere ‘socializing agents’ (media en peergroup) juist groter wordt. Maar is er in de huidige samenleving nog wel sprake van een aparte jeugdfase? Geconstateerd kan worden dat zich in het leven van jongeren allerlei contradicties voordoen, die hen soms meer als kind, soms meer als (jong) volwassene aanspreken. In plaats van na elkaar lijken de fasen kind-jeugdige-volwassene zich eerder tegelijkertijd in het leven van jongeren voor te doen. Zo is de periode waarin jongeren naar school gaan steeds langer geworden, maar worden leerlingen steeds vroeger en intensiever aangesproken op zelfstandigheid, zelfsturing, etc. Ook via de media worden jongeren al vroeg geconfronteerd met beelden die voorheen tot het exclusieve domein van de volwassenen behoorden. In dit onderdeel staan de sociale ontwikkeling en opvoeding van jongeren centraal in de context van de belangrijkste veranderingen die zich de afgelopen decennia hebben voorgedaan in het gezin, de school en de vrije tijd.

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Doel

Na afronding van de cursus:

A.

1. Kan de student de belangrijkste ontwikkelingen omtrent visies, beleid en praktijken voor de educatie en opvoeding van jonge kinderen buiten gezinsverband benoemen.
2. Heeft de student inzicht in de mate waarin deze visies, beleid en praktijken al dan niet met elkaar verweven zijn.

B.

1. Heeft de student kennis van het wetenschappelijke onderzoek over de ontwikkeling van jongeren in de vier belangrijkste domeinen: gezin, school, peer group en media.
2. Kan de student op basis van wetenschappelijke literatuur een inleiding en theorieparagraaf opstellen.
3. Kan de student een open, kwalitatief, interview afnemen bij jongeren.
4. Kan de student op basis van de onderzoeksuitkomsten een onderzoeksverslag opstellen.

ECTS

5

Onderwijsvorm

A: Hoorcollege

B: Hoorcollege

Toetsvorm

A: Tentamen met open vragen

B: Schriftelijke duo opdracht (onderzoek)

Op beide onderdelen moet afzonderlijk van elkaar een voldoende worden gehaald, en beide onderdelen tellen even zwaar mee in het eindcijfer voor dit vak.

Opmerkingen

Dit is een combinatie van de vakken 'Het jonge kind: visies en beleid' en 'Jeugd en Sociale ontwikkeling' die bij de Rijksuniversiteit Groningen worden aangeboden onder de codes PABA2104 en PABA2210.

Literatuur

A. Kind

Urban (2008). Dealing with uncertainty: challenges and possibilities for the early childhood profession, *European Early Childhood Education Research Journal*, 16

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

(2), 135-152. Gratis te verkrijgen via Web of Science (LibGuides digitale bibliotheek)

Vandenbroeck, M. (2009, 2^e herziene druk). *In verzekerde bewaring. Honderdvijftig jaar kinderen, ouders en kinderopvang*. Amsterdam: SWP (hieruit ongeveer 210 p.) ISBN 9789088500251. € 39,40.

B. Jeugd

Tijdens de colleges bespreekt de docent verschillende artikelen en onderzoeken. Deze kunnen gebruikt worden als achtergrond informatie. Voor de opdracht dient de student zelf op zoek te gaan naar (wetenschappelijke) literatuur.

Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie

Docent

J.W. Zwaneveld, MSc.

Doel

Het vak onderwijs- en ontwikkelingspsychologie gaat over het verloop van de ontwikkeling en focust zich daarnaast op de educatieve implicaties van onderzoek naar leren, motivatie, onderwijzen en assessment. Theorie en praktijk worden samengebracht. Je maakt kennis met de globale ontwikkeling vanaf de geboorte tot de adolescentie vanuit onder meer persoonlijk, cognitief en sociaal oogpunt. Verder leer je over hoe informatie en ideeën uit onderwijspsychologisch onderzoek kunnen worden toegepast in onderwijssituaties.

Inhoud

Een bondig overzicht van de inhoud:

- Theoretische uitgangspunten van de onderwijspsychologie
- Verschillen tussen leerlingen (o.a. intelligentie, leerstijlen) en onderwijsbehoeften
- Algemene ontwikkelingsprincipes
- Cognitieve-, taal-, persoonlijke-, sociale- en morele ontwikkeling
- Cognitieve kijk op leren versus gedragsmatige kijk op leren
- Leertheorieën en constructivisme
- De invloed van cultuur en diversiteit op het leren
- De relatie tussen leren en motivatie

ECTS

5

Onderwijsvorm

Hoorcolleges

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

Toetsvorm

Het tentamen is erop gericht de kennis en het begrip van de student over de leerstof te testen. Dit zal gebeuren middels open- en gesloten vragen¹.

Literatuur

Woolfolk, A. (2020). *Educational Psychology, (Global Edition)* 14^e druk (juni 2020). Pearson Education Limited. ISBN: 9781292331522

¹ N.B. dit kan nog wijzigen in verband met de manier van afname van het tentamen, online of fysiek.

Onderwijsethiek

Docent

dr. P.A. van der Ploeg

Doel

Bestudering en doordenking van (discussies over) de taken en functies van de school.

Inhoud

Over de taken en functies van het onderwijs bestaat verschil van inzicht en mening. Het gaat om kwesties als:

- a) Is de school er alleen of vooral voor het leren van maatschappelijk gewaardeerde en bruikbare kennis en vaardigheden? Of is de school er ook of veeleer voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, het welzijn en de gezondheid van de kinderen?
- b) Dient de school de reproductie en de continuering van de maatschappij en/of de cultuur? Of heeft de school een kritische, vernieuwende en emanciperende taak?
- c) Wat heeft voorrang op school: de ontwikkeling van individuele personen of de bevordering van maatschappelijke en culturele belangen?
- d) Behoort de school zich in te (laten) zetten voor het remediëren van maatschappelijke problemen (jeugdcriminaliteit, verslaving, racisme, seksisme, seksueel geweld, milieuvervuiling, desintegratie, ongezonde leefstijlen enz.)? Of moet de school zich beperken tot een aantal educatieve kerntaken?
- e) Hoe verhouden de verantwoordelijkheden van de school zich tot de verantwoordelijkheden van het gezin en hoe tot de verantwoordelijkheden van o.a. het bedrijfsleven, de media, de jeugdzorg, overheidsinstanties en de politiek.

Dat er sinds jaar en dag (sinds de Oudheid) discussie is over de taken en functies van het onderwijs is niet verwonderlijk. De antwoorden maken immers verschil voor het bepalen van bijvoorbeeld

- 1) de leerstof en het leerplan (onderwijsinhouden),
- 2) de didactiek (onderwijsleervormen),
- 3) het ethos of 'pedagogische concept' van de school,
- 4) de normen voor wat goed onderwijs is,
- 5) de maat voor wat efficiënt onderwijs is (doelmatigheid),
- 6) de standaarden voor wat effectief onderwijs is (werkzaamheid),
- 7) de bekwaamheidseisen die we aan leraren stellen en
- 8) de verdeling van zeggenschap en gezag over het onderwijs en de school.

We maken kennis met de kwesties, met de discussies en met verscheidene soorten/richtingen/ tradities van antwoorden en praktische consequenties van die antwoorden. Ondertussen vormen, verrijken en verfijnen we onze eigen oordelen over een en ander.

Schakelprogramma Pedagogiek en Onderwijswetenschappen

ECTS

5

Onderwijsvorm

Werkcollege

Toetsvorm

schriftelijk tentamen (essay)

Open boek tentamen. Naast tentamen: essay

Literatuur

Uitgebreide digitale reader mettertijd beschikbaar op Nestor. (Studenten dienen de teksten uitgeprint te hebben bij aanvang van de cursus.)

Evidence-based interventies in het onderwijs PABA-A405

Docent

dr. N. Ding

Doel

Aan het eind van dit vak kunnen studenten:

- Evidence-based interventies onderscheiden van meer algemene onderwijsverbeteringen en onderwijsvernieuwingen.
- Verschil uitleggen tussen evaluatie, efficiëntie en effectiviteit van onderwijs en verschillende effectiviteitsfactoren benoemen op verschillende niveaus (klas, school, context).
- De kloof tussen onderwijsonderzoek en de onderwijspraktijk illustreren aan de hand van voorbeelden.
- Beschrijven welke factoren de implementatie van evidence-based interventies kunnen bemoeilijken/belemmeren.
- Stellingen die betrekking hebben op evidence-based interventies onderbouwen en bediscussiëren op basis van theoretische inzichten.
- Interventies beoordelen op hun bewezen effecten, gebruikmakend van databases, onderzoekspublicaties en wetenschappelijke artikelen.
- Een onderzoeksopzet opzetten gebaseerd op evidence-based interventies.

Inhoud

In dit vak komen allerlei aspecten aan de orde die te maken hebben met het verbeteren van de onderwijskwaliteit met behulp van evidence-based interventies. Tijdens dit vak zal de focus liggen op interventies die worden uitgevoerd op klasniveau.

ECTS

5

Onderwijsvorm

Hoorcollege, interactief hoorcollege

Toetsvorm

presentatie, opdracht

De groepspresentatie telt één keer mee in het eindcijfer, de individuele eindopdracht twee keer. Beide onderdelen moeten minimaal voldoende zijn om het vak te halen. Door het maken van studievragen kan 0.5 bonuspunt behaald worden, waarbij het eindcijfer niet boven de 10 kan uitkomen

Literatuur

Wordt nader bekend gemaakt

4 SCHAKELPROGRAMMA ORTHOPEDAGOGIEK

4.1 Studielast schakelprogramma Orthopedagogiek

Het schakelprogramma Orthopedagogiek is bedoeld voor die studenten die zich willen voorbereiden op de master Orthopedagogiek, Deafblindness of een van de twee masteropleidingen binnen de studierichting Pedagogische Wetenschappen. Het is een eenjarig programma van 60 ECTS*. Het programma is in principe in een jaar af te ronden, maar de ervaring leert dat het programma via de avondopleiding vaak twee jaar in beslag neemt, met name voor diegenen die de studie combineren met werk/gezin.

* 1 ECTS is 28 uur belasting.

4.2 Inpassingen in het schakelprogramma

De SPO is zelf niet gerechtigd om studenten op basis van vooropleiding vrijstellingen te verlenen in het schakelprogramma. Hiertoe zijn alleen de toelatingscommissies van de universitaire masteropleidingen bevoegd (zie paragraaf 1.5). Het programma is zodanig ingericht dat studenten vanuit het HBO alle vakken dienen te volgen. Alleen als elders vergelijkbare vakken op universiteit niveau zijn gevolgd kan vrijstelling worden verleend. Verzoeken om vrijstellingen dienen bij de toelatingscommissie en in principe voor 1 oktober aangevraagd te worden. Hiervoor dient u zich te vervoegen bij de studiecoördinator mw. M. van Oostwaard, tel: 050 – 363 3237, e-mail: m.van.oostwaard@rug.nl.

Schakelprogramma Orthopedagogiek

4.3 Programmaoverzicht 2021-2022

De Toelatingscommissie van Pedagogische en Onderwijswetenschappen is er op 17 mei 2021 mee akkoord gegaan dat onderstaand schakelprogramma recht geeft op toelating tot de masterprogramma's: Orthopedagogiek, Deafblindness, Ethics of Education en Youth 0-21, Society and Policy.

Onderdeel	Code RUG	ECTS*
Wiskunde		0
Inleiding onderzoek	PABAP035	5
Statistische modellen 1	PABAP036	5
Statistische modellen 2	PABA2058	5
Methoden en technieken van onderzoek in de sociale wetenschappen	PABAP037	5
Referaat- en bibliotheekpracticum		5
Testtheorie	PABA2056	5
Kwalitatieve methoden in de sociale wetenschappen	PABA2059	5
Diagnostiek en behandeling	PABA5213	5
Neuropsychologie Orthopedagogiek		5
Gedrags- en opvoedingsproblemen		5
Leer- en onderwijsproblemen		5
Ondersteuning aan personen met beperkingen		5
Totaal		60

* European Credits (studiepunten): 1 ECTS = 28 uur studiebelasting

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Studenten die het programma in twee jaar willen doen, wordt de volgende programmering aanbevolen voor wat betreft de statistiek en methodiekvakken:

Jaar 1:	ECTS	ECTS
	20	
Wiskunde		-
Inleiding onderzoek PABAP035		5
Statistische modellen 1 PABAP036		5
Methoden en technieken van onderzoek in de sociale wetenschappen PABA2059		5
Kwalitatieve methoden in de sociale wetenschappen PABA2059		5

Jaar 2:	15	
Statistische modellen 2 PABA2058		5
Testtheorie PABA2056		5
Referaat- en bibliotheekpracticum		5

De inhoudelijke vakken (Diagnostiek en Behandeling, Neuropsychologie Orthopedagogiek, Leerproblemen, Gedrags- en opvoedingsproblemen, Ondersteuning aan personen met beperkingen) kunnen naar keuze in jaar 1 of 2 gedaan worden.

Wanneer studenten na het afronden van het schakelprogramma niet aaneengesloten doorstromen naar de master moet voor toelating tot de master een verzoek worden ingediend bij de Toelatingscommissie Pedagogische Wetenschappen.

Traditionele sectoren

In het algemeen zijn de drie differentiaties (LOP, GOP en OPB) de “traditionele” sectoren waarin orthopedagogen werkzaam zijn: de jeugdzorg, het onderwijsveld en de zorg voor personen met een beperking.

Het centrale onderwerp bij de jeugdzorg is orthopedagogische interventie in de diverse werkvelden van de jeugdzorg: preventieve interventie, (intensieve) ambulante zorg, pleegzorg en residentiële zorg.

Bij leerproblemen zijn belangrijke onderwerpen: diagnostiek en interventies bij leerproblemen, technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen en o.a. intelligentie en leren op school.

De differentiatie opvoeden en ondersteunen van personen met beperkingen houdt zich bezig met interventies in gezinnen met een jong kind in de thuissituatie, een groep (kinderdagcentrum/kinderrevalidatie) en interventies in problemen in de opvoedingssituatie van personen met een verstandelijke beperking en ernstig probleemgedrag, ernstige meervoudige beperkingen en/of zintuiglijke beperkingen.

Schakelprogramma Orthopedagogiek

4.4 Docenten

Docent	Vak
mevr. dr. L. Batstra	Kwalitatieve methoden in de sociale wetenschappen PABA2059 Gedrags- en opvoedingsproblemen
mevr. dr. L. Brummer	Methoden en technieken van onderzoek in de sociale wetenschappen PABAP037
mevr. dr. S. Damen	Ondersteuning aan personen met beperkingen
dhr. dr. J.Y. Drost	Gedrags- en opvoedingsproblemen Diagnostiek en Behandeling PABA5213
dhr. E.H. von Dülmen Krumpelmann BSc	Wiskunde
Mevr. L.M.S. Dutrieux MSc	Studiecoach schakelprogramma's
dhr. dr. R. Hoekstra	Statistische modellen 2 PABA2058
dhr. drs. W.H. Hofstetter	Leer- en onderwijsproblemen
mevr. drs. M. ter Huizen	Gedrags- en opvoedingsproblemen
dhr. drs. J. Kramer	Inleiding onderzoek PABAP035 Statistische modellen 1 PABAP036
dhr. prof. dr. J.J. van der Meere	Neuropsychologie Orthopedagogiek
dhr. dr. S. van Oijen	Gedrags- en opvoedingsproblemen
mevr. M. van Oostwaard MSc.	Referaat- en bibliotheekpracticum (coörd.) Ondersteuning aan personen met beperkingen (coörd.) Diagnostiek en behandeling (coörd.) Gedrags- en opvoedingsproblemen (coörd.)
mevr. A. Overwijk MSc.	Gedrags- en opvoedingsproblemen
dhr. dr. B. Poolman	Leer- en Onderwijsproblemen
mevr. dr. P. Poppes	Ondersteuning aan personen met beperkingen
mevr. J. Vugteveen MSc.	Statistische modellen 1 PABAP036 Statistische modellen 2 PABA2058

4.5 Vakken schakeljaar Orthopedagogiek

Wiskunde

Docent

E.H. von Dülmen Krumpelmann BSc.

Inhoud

Voorbereiding op het gebruik van wiskunde zoals dat bij de voortgezette studie aan de orde komt, voornamelijk in de vakken Statistiek en Methodologie. De algebrastof voor HAVO/VWO staat hierbij centraal. Behandeld zullen onder meer worden: verzamelingen, getallen, bewerkingen, vergelijkingen, functies en grafieken, sommeren en kansberekening.

ECTS

-

Onderwijsvorm

Er ligt een groot accent op zelfstudie. In de colleges worden de gemaakte opgaven plenair besproken

Toetsvorm

Schriftelijk tentamen

Literatuur

Franken, W.M. & Bouts, R.A. (2002). *Wiskunde voor statistiek*. ISBN 9789062833177. (€ 16,50)

N.B. Voor het eerste college dient het eerste hoofdstuk te worden bestudeerd.

Methoden en Technieken van onderzoek in de Sociale Wetenschappen PABAP037

Docent

Dr. L. Brummer

Doel

1. Na afloop van dit vak heeft de student kennis en begrip van de belangrijkste theoretische aspecten van kwantitatief onderzoek in de sociale wetenschappen (o.m. onderzoeksdoel, onderzoeksvraag, conceptueel model, designs, vormen van dataverzameling, versturende factoren) en kan dit toepassen.
2. Na afloop van dit vak heeft de student kennis en begrip van de belangrijkste theoretische aspecten van effectonderzoek in de gedragswetenschappen, welke methodologische problemen zich hierbij voor kunnen doen en wat de mogelijke oplossingen zijn.

Inhoud

In het vak komen aspecten aan bod die belangrijk zijn bij het opzetten en uitvoeren van kwantitatief en effectonderzoek binnen de sociale wetenschappen.

Het vak bestaat uit hoorcolleges, werkcolleges en het uitvoeren van een onderzoeksopdracht.

In de eerste set van hoorcolleges worden de belangrijkste theoretische aspecten (grootschalig) kwantitatief onderzoek besproken en toegelicht met praktijkvoorbeelden. Aan de orde komen onder meer conceptueel model onderzoeksontwerpen, onderzoekspopulatie, vormen van dataverzameling (bestaande data, observeren en interviewen), versturende derde variabelen. In de tweede set hoorcolleges zal de nadruk liggen op de opzet van kleinschalig effectonderzoek. Omdat de ideale onderzoeksopzet dan slechts zelden toepasbaar is, krijgen praktische belemmeringen en valkuilen ruime aandacht en zal gezocht worden naar oplossingen die een compromis vormen tussen de methodologische eisen en praktische beperkingen.

ECTS

5

Onderwijsvorm

Hoorcollege en zelfstudie

Toetsvorm

Schriftelijk digitaal tentamen (essay en meerkeuzevragen)

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Literatuur

Van Loon, D., Van der Meulen, B. F., & Minnaert, A. E. M. G., Effectonderzoek in de gedragswetenschappen. (2015). Antwerpen/Apeldoorn: Garant. ISBN: 9789044133172. (€ 36,00)

Scheepers, P., Tobi, H., & Boeije, H., Onderzoeksmethoden. (2021). Tiende druk. Amsterdam: Boom uitgevers. ISBN: 9789058756046 (€ 54,50) (Negende druk mag ook)

Inleiding Onderzoek PABAP035

Docent

drs. J. Kramer

Doel

1. Na afloop van dit vak is de student in staat om de empirische cyclus te beschrijven en stadia te herkennen in voorbeeldonderzoeken.
2. Na afloop van dit vak is de student in staat om onderzoeksplannen inclusief vraag- en probleemstelling van een onderzoek uit te leggen, en de student kan het belang van een onderzoeksplan (inclusief vraag- en probleemstelling) voor het doen van onderzoek toelichten.
3. Na afloop van de cursus is de student in staat om verschillende benaderingen van onderzoek te beschrijven, de relatie met onderzoeksopzetten te benoemen en de onderzoeksbenaderingen te herkennen in eenvoudige/eenduidige voorbeelden.
4. Na afloop van de cursus kan de student de meetniveaus van variabelen beargumenteren en herkennen in voorbeelden van variabelen.
5. Na afloop van de cursus kan de student centrummaten (gemiddelde, mediaan, modus), en spreidingmaten (o.a. standaarddeviatie, variantie, five number summary) van variabelen op manieren passend bij het meetniveau bepalen en toepassen op eenvoudige reeksen gegevens of databestanden.
6. Na afloop van de cursus kan de student verschillende samenhangsmaten benoemen voor het beschrijven van de associatie tussen twee variabelen en kan de student deze samenhangsmaten bepalen op manieren passend bij het meetniveau van de variabelen op basis van eenvoudige reeksen gegevens of databestanden.
7. Na afloop van de cursus is de student bekend met enkele inleidende aspecten van kansrekening (o.a. rekenregels voor disjuncte en afhankelijke gebeurtenissen) ten behoeve van inferentiële statistiek (in vervolgvak) en kan deze rekenregels toepassen op eenvoudige voorbeelden.

Inhoud

Inleiding onderzoek heeft als doel de studenten kennis te laten maken met hoe en waarom onderzoek wordt uitgevoerd, en welke aspecten daarbij komen kijken. Dit zal in vrij algemene termen zijn, en worden opgehangen aan de empirische cyclus. Later in de cursus zal worden uitgelegd hoe statistiek een rol kan spelen bij het evalueren van de onderzoeksuitkomsten. Hierbij zal met name worden ingegaan op beschrijvende statistiek, en op kansrekening.

ECTS

5

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Onderwijsvorm

computerpracticum, hoorcollege, zelfstudie

Toetsvorm

schriftelijk tentamen (essay), schriftelijk tentamen (meerkeuze)

Literatuur

Scheepers, P., Tobi, H., & Boeije, H., *Onderzoeksmethoden*. (2021). Tiende druk. Amsterdam: Boom uitgevers. ISBN: 9789058756046 (€ 54,50) (Negende druk mag ook)

Agresti, A., *Statistical Methods for the Social Sciences* (5th Edition), New York: Pearson. ISBN: 9781292220314. (€ 65,00)

Statistische Modellen 1 PABAP036

Docenten

drs. J. Kramer (coördinator)
J. Vugteveen MSc.

Doel

1. Na afloop van dit vak is de student in staat om uit te leggen wat steekproevenverdelingen zijn, en hoe deze de basis vormen van toetsen en betrouwbaarheidsintervallen
2. Na afloop van dit vak is de student in staat om toetsen en betrouwbaarheidsintervallen uit te rekenen en te interpreteren voor verschillende veelgebruikte technieken op basis van bestaande data
3. Na afloop van de cursus is de student in staat om te reflecteren over de mogelijkheden maar ook de beperkingen van het gebruik van toetsen en betrouwbaarheidsintervallen
4. Na afloop van de cursus kan de student op basis van een beschreven onderzoek bepalen welk type toets/betrouwbaarheidsinterval gezien de vraagstelling het meest geschikt lijkt
5. Na afloop van de cursus kan de student in SPSS-output genereren en interpreteren van veelgebruikte toetsen en betrouwbaarheidsintervallen maken voor databestanden
6. Na afloop van de cursus kent de student de verschillende assumpties bij de behandelde technieken, en is de student in staat op basis van meestal beschrijvende uitkomsten na te gaan of de assumptie niet al te zeer geschonden lijkt

Inhoud

Statistische modellen 1 volgt na Inleiding Onderzoek en behandelt een aantal onderwerpen uit de inferentiële statistiek. De volgende onderwerpen komen aan de orde: kansverdelingen, steekproefverdelingen, schatten (betrouwbaarheidsintervallen), SPSS, en significantietoetsen.

ECTS

5

Onderwijsvorm

computerpracticum, hoorcollege

Toetsvorm

practicum, schriftelijk tentamen (essay), schriftelijk tentamen (meerkeuze)

Opmerkingen

De opdrachten voor de practica worden via DLO beschikbaar gesteld.

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Literatuur

Agresti, A., Statistical Methods for the Social Sciences (5th Edition), New York: Pearson. ISBN: 9781292220314. (€ 65,00)

Statistische Modellen 2 PABA2058

Docent

dr. R. Hoekstra (coördinator)
J. Vugteveen MSc.

Doel

Na afloop van het vak ...

1. heeft de student conceptuele kennis van en inzicht in de volgende statistische modellen: lineaire regressieanalyse, variantieanalyse, repeated measures ANOVA, logistische regressieanalyse, en mediatieanalyse.
2. weet de student welk statistisch model (genoemd bij 1) gebruikt kan worden om een bepaalde onderzoeksvraag te beantwoorden.
3. is de student in staat om verschillende parameters van de statistische modellen (genoemd bij 1) te benoemen, te toetsen en te interpreteren.
4. is de student in staat om de assumpties die ten grondslag liggen aan de statistische modellen (genoemd bij 1) te benoemen en te onderzoeken.
5. is de student in staat de statistische modellen (genoemd bij 1) toe te passen op echte data (met behulp van SPSS) en hierover te rapporteren.

Inhoud

In de colleges worden gangbare statistische modellen & technieken behandeld, die voor het lezen van sociaalwetenschappelijke onderzoeksliteratuur en voor het zelfstandig uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek van belang zijn. Daarnaast zijn er verplichte computerpractica waarin de behandelde methoden worden toegepast. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van het statistisch computerprogramma SPSS. In werkcolleges kan extra worden geoefend.

ECTS

5

Onderwijsvorm

computerpracticum, hoorcollege, werkcollege
hoorcolleges: 14 uur; werkcolleges: 14 uur, computerpractica: 14 uur

Toetsvorm

schriftelijk tentamen (essay)

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Literatuur

Agresti, A. (5th edition), Statistical methods for the social sciences hoofdstukken 9 t/m 15 (al in bezit). ISBN: 9781292220314. (€ 75,00)

Opdrachten en extra literatuur (beschikbaar via de dlo).

Testtheorie PABA2056

Docent

vacature

Doel

De student is in staat om

1. Te beschrijven hoe het gebruik van tests zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld
2. Verschillende manieren om de betrouwbaarheid van een test te benoemen en relaties te leggen tussen de in het vak besproken betrouwbaarheidsmaten (o.a. Cronbachs Alfa en Guttmans Lambda-2)
3. Verschillende aspecten van validiteit te benoemen en toe te lichten, en voor een gegeven toepassing de meest relevante aspecten uit te kiezen
4. Vier typen van normering te benoemen en voor een gegeven toepassing de meest relevante vorm van normering uit te kiezen
5. Essentiële kenmerken van klassieke testtheorie en item respons theorie te benoemen en te beschrijven hoe deze twee raamwerken van elkaar verschillen
6. De kwaliteit van bestaande tests te evalueren, en op gefundeerde wijze een keuze te maken voor een test voor een specifieke toepassing (met focus op de onderwijskundige en (ortho)pedagogische praktijk)
7. Een test te ontwikkelen (inclusief het zelf schrijven van items en kiezen voor de juiste normering), en de betrouwbaarheid, validiteit en bruikbaarheid van de test te evalueren

Meer toelichting op deze leerdoelen is te vinden op DLO.

Inhoud

Het vak behandelt de definitie van een test en bespreekt hoe een testresultaat opgevat kan worden. Centrale begrippen die behandeld worden zijn: testkenmerken, bouwstenen van tests en vragenlijsten, normering, betrouwbaarheid, dimensionaliteit en validiteit. Om de kwaliteit van een test te beoordelen wordt veel aandacht besteed aan de klassieke testtheorie en wordt stilgestaan bij het beoordelen van de betrouwbaarheid van de test. Allerlei aspecten van betrouwbaarheid komen aan de orde. Verder wordt het bepalen van de validiteit van de test besproken. In dit kader wordt ook de dimensionaliteit van tests en vragenlijsten behandeld. Naast de klassieke testtheorie wordt ook de item respons theorie aan de orde gesteld.

ECTS

5

Onderwijsvorm

Hoorcolleges, werkcolleges

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Toetsvorm

Groepsopdracht en schriftelijk tentamen (meerkeuze). Het eindcijfer is een gewogen som van het tentamencijfer en de groepsopdracht.

Literatuur

Klapper, reader en powerpoints

Drenth, P.J.D. & Sijtsma, K. (2006), Testtheorie: inleiding in de theorie van de psychologische test en zijn toepassingen (Vierde druk). Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. Hieruit hoofdstukken 2 t/m 9. p. 435. ISBN 9031347477. (€ 80,00)

Opmerkingen

boek Testtheorie: inleiding... is ook bekend onder ander ISBN nummer: 9789031347476

Kwalitatieve Methoden in de Sociale Wetenschappen PABA2059

Docent

prof. dr. L. Batstra

Doel

Na afloop van het vak:

1. Kennen de studenten de verschillende kwalitatieve onderzoeksmethoden die worden toegepast in de sociale wetenschappen.
2. kunnen de studenten onderzoeksvragen formuleren die beantwoord kunnen worden met een kwalitatieve onderzoeksmethode en zijn zij in staat de juiste methode hierbij te kiezen/ontwerpen.
3. hebben de studenten inzicht in de verschillende analysemethoden die horen bij kwalitatief onderzoek en zijn ze in staat uit te leggen wat de beste analysemethode is bij onderzoeksvragen.
4. kunnen de studenten onderzoek dat is uitgevoerd met kwalitatieve onderzoeksmethode begrijpen, evalueren en beoordelen.

Inhoud

Dit vak betreft een inleiding in kwalitatief onderzoek. De kenmerken en theoretische achtergronden van kwalitatief onderzoek worden besproken, evenals kwalitatieve onderzoeksdesigns, sampling strategieën en dataverzameling. Technieken voor data-analyse komen aan de orde, in het bijzonder ‘grounded theory’, thematische analyse, narratieve analyse en discourse analyse. Tenslotte is er aandacht voor ethische aspecten en voor het rapporteren over kwalitatief onderzoek. Tijdens de colleges wordt de theoretische stof geoefend met praktijkopdrachten, welke helpen om de theorie te begrijpen en te kunnen toepassen.

ECTS

5

Onderwijsvorm

hoorcollege

De hoorcolleges zijn ondersteunend bij de bestudering van het boek van Flick, dat een goede theoretische basis legt voor het opzetten, uitvoeren en evalueren van kwalitatief onderzoek.

Toetsvorm

schriftelijk tentamen (meerkeuze)

Opmerkingen

Het eindcijfer voor dit vak bestaat uit het cijfer voor het tentamen

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Literatuur

Uwe Flick, An Introduction to Qualitative Research. Sixth Edition (2019). SAGE Publications Ltd. ISBN: ISBN: 9781526445650. (€ 45,00)

Diagnostiek en Behandeling PABA5213

Docenten

dr. J.Y. Drost

M. van Oostwaard MSc (coörd.)

Doel

Na de afronding van het vak kan de student:

1. Met behulp van het model van de handelingsgerichte diagnostiek planmatig een problematische opvoedingssituatie analyseren, de resultaten van diagnostiek en interventie op een navolgbare manier schriftelijk uitwerken.
2. Verklarende en veranderingsgerichte hypothesen formuleren en toetsen.
3. Herkennen en kiezen van “evidence based” methoden en interventies.
4. Vraag- of cliëntgericht werken herkennen, met daarbij de vaardigheden die hiervoor van belang zijn bij een hulpverlener.
5. Goed geformuleerde doelen herkennen en opstellen aan de hand van de SMART criteria en deze evalueren.
6. Reflecteren op de kwaliteit van (het handelen als orthopedagoog in) de hulpverlening.

Inhoud

Orthopedagogen hebben in hun beroepsuitoefening te maken met het nemen van beslissingen. Zij hebben de taak om hulpvragen die worden gesteld in een opvoedings-/onderwijsleersituatie via een orthopedagogisch besluitvormingsproces te beantwoorden. Voor dit besluitvormingsproces doorlopen zij een orthopedagogische handelingscyclus: via diagnostiek- en interventieprocessen komen zij tot het oplossen of verlichten of ten positieve veranderen van de opvoedings-/onderwijsleersituatie. In dit vak komt eerst het diagnostische gedeelte van de orthopedagogische handelingscyclus aan bod en vervolgens het interventiegedeelte. Bij het op een wetenschappelijk verantwoorde manier uitvoeren van diagnostiek en interventie behoort het expliciet maken van denkstappen en het op een logische manier beschrijven van resultaten, zodat het voor anderen navolgbaar is. De uitgevoerde diagnostiek en interventie moeten geobjectiveerd en overdraagbaar gemaakt worden. Oftewel: de orthopedagoog moet verantwoording afleggen van zijn keuzes en beslissingen. In dit vak wordt de orthopedagogische handelingscyclus als uitgangspunt genomen. Er wordt daarbij stilgestaan bij werkwijzen die bijdragen aan de kwaliteit van het orthopedagogische handelen, zoals het transactionele model, veranderingsgericht, evidence based, doel- en vraaggericht werken.

ECTS

5

Onderwijsvorm

hoor- en werkcolleges, zelfstudie, praktische oefening

Toetsvorm

Schriftelijke opdrachten.

Opmerkingen

Hoorcolleges van 2 uur, waarin de orthopedagogische handelingscyclus, thema's over diagnostiek, de principes 'evidence based', doel- en vraaggericht werken en thema's omtrent behandeling worden behandeld. Daarnaast 1 werkcollege; het betreft een verdiepend werkcollege waarin op basis van kennis van de behandelde stof in de hoorcolleges de stappen van het diagnostisch besluitvormingsproces worden doorlopen aan de hand van een voorbeeldcasus.

Bij de cursus hoort een studiewijzer (zie DLO) waarin de (werk)colleges en opdracht omschreven worden en de daarbij te volgen werkwijze.

- **Literatuur**
- Bosmans, G., Claes, L., Bijttebier, P. & Noens, I. (red.) (2014), *Diagnostiek bij kinderen, jongeren & gezinnen. Deel 1: een theoretisch kader voor de praktijk*. Leuven/Den Haag: Acco. (ISBN: 9789033493195), € 25,25
- Lang, G. & Van der Molen, H.T. (2020), *Divsere hoofdstukken uit Psychologische gespreksvoering: Een basis voor hulpverlening*.
- Een aantal losse artikelen en/of hoofdstukken die nader bekend worden gemaakt (via DLO).
- Pameijer, N. & Beukering, T. van (2015)., *Handelingsgerichte diagnostiek in het onderwijs*. Leuven: Acco (Pagina's 27-100 en 105-183 + Hf10). Titel wordt tevens gebruikt in de master (Integrale Casusbeschrijving). (ISBN: 9789033497933), € 49,00
- Van Yperen, T. & Van der Steege, M. (2011), *Voor het goede doel. Werken met hulpverleningsdoelen in de jeugdzorg*. Utrecht: NIZW Jeugd. (110 p.).Titel wordt tevens gebruikt in de master (Integrale Casusbeschrijving). (ISBN: 9789085600343), € 16,90

Neuropsychologie Orthopedagogiek

Docent

prof. dr. J.J. van der Meere

Doel

Het verkrijgen van kennis en inzicht van de ontwikkeling van de relatie hersenen en gedrag.

Inhoud

In deze cursus wordt een overzicht gegeven van de hedendaagse neur psychologie en haar achtergronden, geschiedenis en onderzoeksmethoden. Vanuit anatomisch, fysiologisch en farmacologisch oogpunt wordt aandacht besteed aan de organisatie van het zenuwstelsel en de structuur, functies en ontwikkeling van de hersenen. Hogere (cognitieve) functies als leren, geheugen, aandacht, bewustzijn en emoties komen aan de orde. Verder wordt er ingegaan op de plasticiteit van de hersenen. Naast aandacht voor de normale ontwikkeling is er aandacht voor de problematiek van ontwikkelingsstoornissen, psychiatrische en neurologische aandoeningen en de implicaties die deze stoornissen hebben voor neuropsychologische diagnostiek en behandeling.

ECTS

5

Onderwijsvorm

hoorcollege, zelfstudie

Toetsvorm

schriftelijk tentamen (meerkeuze)

Literatuur

Anderson, Northam, & Wrennall (2019). *Developmental neuropsychology A clinical approach* (second edition). Routledge Londen en New York. Part 1 helemaal en part 2 de onderdelen rond ADHD, autisme, prematuriteit, hydrocephalus en epilepsie. *Plus enkele artikelen uit internationale tijdschriften over cerebrale parese, ADHD en autisme.*

Gedrags- en Opvoedingsproblemen

Docenten

dr. J.Y. Drost
A. Overwijk MSc.
dr. S. van Oijen
drs. M. ter Huizen
prof. dr. L. Batstra
M. van Oostwaard MSc. (coörd.)

Doel

Het eerste doel van dit vak is de kennisname van wetenschappelijke begrippen en definities bij gedrags- en opvoedingsproblemen en de wijze waarop deze in de praktijk worden gebruikt om opvoedingsproblemen op te lossen.

Het tweede doel is de nadere kennisname van de structuur (het beleid) en de doelgroepen van de jeugdzorg in Nederland.

Een derde doel is: Kennisname van de aard van orthopedagogische diagnostiek en interventies in de verschillende werkvelden van Jeugdzorg: preventie, (intensieve) ambulante zorg, pleegzorg en residentiële zorg.

De cursus beoogt inzicht en actuele kennis te bieden m.b.t. de vraag welke diagnostiek en interventies voor jeugdigen met ernstige gedrags- en opvoedingsproblemen in het veld van de jeugdzorg werkzaam zijn, welke factoren van invloed zijn op de kwaliteit en effectiviteit van de orthopedagogische hulpverlening en welke manieren van onderzoek gefundeerde kennis leveren over de kwaliteit en effectiviteit van interventies. Doel is het rationeel gefundeerde beslissingen kunnen nemen over interventies in relatie tot de problematiek.

Inhoud

Er wordt aandacht besteed aan empirische en theoretisch gefundeerde modellen van interventies in de werkvelden van de jeugdzorg. In de colleges en literatuurkeuze ligt de nadruk op evidence-based en practice-based modellen. Er wordt o.a. aandacht geschonken aan zgn. good practices, algemeen en specifiek werkzame factoren bij de behandeling van gedragsproblemen. De keuze voor een interventie is doorgaans een afweging van voor- en tegenargumenten waarin het beoogde effect een groot gewicht moet hebben. In de colleges wordt aandacht besteed aan: Jeugdzorg: transitie en beleid, diagnostiek in de praktijk, visie op jeugd en gedragsproblemen, residentiële zorg, criminaliteit, sociale competentiemodel. Kwaliteit en effectiviteit onderzoek, evidence-based behandelmodellen. Pleegzorg, oplossingsgericht werken, psychopathologie.

Schakelprogramma Orthopedagogiek

ECTS

5

Onderwijsvorm

Hoorcollege, zelfstudie

Toetsvorm

Schriftelijk tentamen (meerkeuze)

Literatuur

Voor alle onderdelen geldt dat de collegestof en eventuele handouts vallen onder de te bestuderen tentamenstof

Literatuur deel Drost

Drost, J.Y. en Hoogterp, E. (2015): Van boefje tot crimineel. Leeuwarden: Reik. (te downloaden als PDF) 80 p.

Van der Ploeg, J.D. (2015) Kijk op de Nederlandse jeugd. Antwerpen/Apeldoorn, Garant. ISBN 9789044132557. (€ 24,90)

Hieruit de hoofdstukken: 1, 5, 7, 10, 13, 14, 16, 17, 18, 19 en 20 (100 p.)

Literatuur deel Batstra

Batstra, L. (2017) ADHD: Macht en misverstanden. Amsterdam: Uitgeverij Lucht Bv. ISBN 9789492798015. (€ 17,95)

Hieruit de hoofdstukken 2, 3 en 9 (56 p.)

Literatuur deel Overwijk

Yperen, T. van, Veerman, J.W. & Bijl, B. (red.) (2017). Zicht op effectiviteit. Handboek voor resultaatgerichte ontwikkeling van interventies in de jeugdsector. Rotterdam: Lemniscaat.

Hoofdstuk 1 t/m 5 (138 p.), aanbevolen wordt H.13 (36 p.)

Yperen, T. van (Red.) (2010). 55 vragen over effectiviteit. Antwoorden voor de jeugdzorg. Utrecht: NJi. (p. 7-68)

<https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-05/%28301939%29-55-Vragen-over-effectiviteit.pdf>

Rooijen, K. van (2018). Preventie en behandeling van angst. Wat werkt? Utrecht: NJi. (17 p.)

<https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-05/Preventie%20en%20behandeling%20van%20angst%20Wat%20werkt.pdf>

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Rooijen, K. van (2018). Preventie en behandeling van depressie. Wat werkt? Utrecht: NJi. (18 p.)

<https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-05/Preventie%20en%20behandeling%20van%20depressie%20Wat%20werkt.pdf>

Lange, M. de, Matthys, W., Veld, D. de, Foolen, N., Addink, A., Menting, A., & Bastiaanssen, I. (2018). *Richtlijn ernstige gedragsproblemen voor jeugdhulp en jeugdbescherming*. Utrecht: NJi, NIP, BPSW, NVO (inclusief werkkaarten). (p. 9-92, +werkkaarten 7 p.)

<http://www.richtlijnenjeugdhulp.nl/ernstige-gedragsproblemen/>

Literatuur deel Pleegzorg (Oijen en ter Huizen)

Konijn, C., Admiraal, S., Baart, J., van Rooij, F., Stams, G.-J., Colonesi, C., ... Assink, M. (2019). Foster care placement instability: A meta-analytic review. *Children and Youth Services Review*, 96, 483–499.

<https://doi-org.proxy-b.rug.nl/10.1016/j.childyouth.2018.12.002> (15 p.)

Vanderfaellie, J., Goemans, A., Damen, H., Van Holen, F., & Pijnenburg, H. (2018). Foster care placement breakdown in the Netherlands and Flanders: Prevalence, precursors, and associated factors. *Child & Family Social Work*, 23(3), 337–345.

<https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1111/cfs.12420> (9 p.)

Knot- Dickscheit, J., Knorth, E.J. (red.) (2019) *Gezinnen met meervoudige en complexe problemen: theorie en praktijk*. Rotterdam: Lemniscaat. ca. (€ 40,00). Hieruit hoofdstuk 22 Kind In Gezond Systeem (kings): een trauma-georiënteerde behandeling voor gezinnen met meervoudige en complexe problemen (11 p.)

Grietens, H., Van Oijen, S., & Ter Huizen, M. (2012). Ingrijpende levensgebeurtenissen en traumasymptomen bij pleegkinderen: Een verkennend onderzoek in Noord-Nederland. *Orthopedagogiek: Onderzoek en Praktijk*, 51(1), 16 - 27. (11 p.)

Vanderfaellie, J., Vanschoonlandt, F., Van Holen, F., De Maeyer, S. & Robbrechts, M. (2014) Traumatische gebeurtenissen en traumatische stresssymptomen bij pleegkinderen: een verkennende studie in Vlaanderen. *Kind & Adolescent*. 35 (3). 135 – 149. (15 p.)

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Wubs, D., Batstra, L., & Grietens, H. W. E. (2018). Speaking with and without words—An analysis of foster children’s expressions and behaviors that are suggestive of prior sexual abuse. *Journal of Child Sexual Abuse: Research, Treatment, & Program Innovations for Victims, Survivors, & Offenders*, 27(1), 70–87.
<https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1080/10538712.2017.1390716> (19 p.)

Zeijlmans, K., López, M., Grietens, H., & Knorth, E. J. (2017). Matching children with foster carers: A literature review. *Children & Youth Services Review*, 73, 257–265.
<https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1016/j.childyouth.2016.12.017> (9 p.)

Zeijlmans, K., López, M., Grietens, H., & Knorth, E. J. (2018). “Nothing goes as planned”: Practitioners reflect on matching children and foster families. *Child & Family Social Work*, 23(3), 458–465.
<https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1111/cfs.12437> (8 p.)

Leer- en Onderwijsproblemen

LET OP: update studiegidstekst en literatuur 18/01/2022

Docenten

drs. W.H. Hofstetter (coördinator)
dr. B. Poolman

Doel

Na afloop van het vak:

- kan de student het cognitieve proces van spelling, technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen beschrijven aan de hand van recente theoretische inzichten.
- Kan de student deze inzichten toepassen bij het analyseren van leerproblemen.
- Heeft de student kennis van veel voorkomende interventies op het gebied van bovengenoemde domeinen.
- Is de student in staat deze kennis en inzichten toe te passen binnen de diagnostische cyclus.

Inhoud

De cyclus van diagnostiek en interventie van leerproblemen in de praktijk van het onderwijs vormt het uitgangspunt van deze module. Daarvoor is het nodig kennis te hebben van de onderliggende cognitieve processen van de betreffende domeinen en te weten welke problemen kunnen optreden tijdens de ontwikkeling van deze processen. Aansluitend wordt ingegaan op protocollen (en bijbehorend testinstrumentarium) die op school en in de gezondheidszorg worden gebruikt om de leer- en onderwijsproblemen te diagnosticeren en te behandelen.

ECTS

5

Onderwijsvorm

Hoorcollege

Toetsvorm

Schriftelijk tentamen (meerkeuze)

Literatuur

Verplichte literatuur

Artikelen: zie DLO

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Ruijssenaars, A.J.J.M., Van Luit, J.E.H., Van Lieshout, E.C.D.M., & Kroesbergen, E.H. (2021). *Dyscalculie en Rekenproblemen*. Rotterdam: Lemniscaat. 1e druk. EAN 9789047713975. Hoofdstukken: 1, 7, 8, 9, 10.2 (**oudere versies niet meer bruikbaar!**)

Van Groenestijn, M., Borghouts, C. and Janssen, C. (2011). *Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie (Protocol ERWD)*. Assen: Van Gorcum. Hoofdstukken: 7, 8, 9 en 10. (gratis te downloaden). ISBN: 9789023247630

Verschuieren, K. en Koomen, H. (red). (2016). *Handboek Diagnostiek in de leerlingenbegeleiding (6e druk)*. Apeldoorn. Garant. ISBN: 9789044134438

Struiksmā, A.J.C., Leij, A. van der & Vieijra, J.P.M. (2018). *Diagnostiek van technisch lezen en aanvankelijk spellen – 10e druk*. ISBN: 978 90 869 790 1 (**oudere versies niet meer bruikbaar**)

Jong, P. de & Koomen, H. (2011). *Interventie bij onderwijsleerproblemen*. Garant. ISBN: 9789044127744.

Scheltinga e.a. (2021). *Brede vakinhoudelijke richtlijn dyslexie (BVRD)*. NIP, NVO, NKD en LBRT. (gratis te downloaden).

Aanbevolen literatuur:

Van Druenen, M., Gijsel, M., Scheltinga, F., & Verhoeven, L. (2012). *Leesproblemen en Dyslexie in het basisonderwijs. Handreiking voor aankomende leerkrachten*. Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands. / 's Hertogenbosch, Masterplandyslexie.nl. ISBN 978-90-77529-41-6. (gratis te downloaden)

Ondersteuning aan Personen met Beperkingen

Docenten

M. van Oostwaard MSc. (coördinator)

dr. P. Poppes

dr. S. Damen

Doel

Het doel van dit vak is inzicht te krijgen in problemen die spelen in opvoed- of ondersteuningssituaties van personen met beperkingen en kennis te ontwikkelen over interventies die daarop ingezet kunnen worden. Studenten leren wetenschappelijke literatuur te vertalen naar de beroepspraktijk, en kunnen daarbij kritisch reflecteren op de resultaten van onderzoek.

Specifieke leerdoelen

1. Na afloop van het vak heeft de student inzicht in de problemen die zich veelvuldig voordoen in de opvoeding of ondersteuning van mensen met verstandelijke beperkingen, zintuiglijke beperkingen of EMB.
2. Na afloop van het vak heeft de student kennis van diagnostiek die wordt toegepast bij mensen met verstandelijke beperkingen, zintuiglijke beperkingen of EMB.
3. Na afloop van het vak heeft de student kennis van orthopedagogische interventies die worden toegepast bij mensen met verstandelijke beperkingen, zintuiglijke beperkingen of EMB.
4. Na afloop van het vak kan de student beoordelen welke interventies geschikt zijn voor personen met verstandelijke beperkingen, zintuiglijke beperkingen of EMB op basis van de hulpvragen, kenmerken van de persoon en diens context.

Inhoud

De student maakt aan de hand van literatuur en hoorcolleges kennis met:

- gezondheidsproblemen en/of syndromen bij personen met een verstandelijke beperking
- psychische problemen bij personen met een lichte verstandelijke beperking
- personen met een ernstige verstandelijke en meervoudige beperking
- personen met zintuiglijke beperkingen

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Het vak Ondersteuning aan Personen met Beperkingen presenteert relevante begrippen, modellen en theorieën. Deze worden in dit vak toegelicht in relatie tot het opvoeden en ondersteunen van personen met beperkingen.

Het doel van dit vak is zicht krijgen op de factoren die invloed hebben op de opvoedings situatie van personen met beperkingen. Daarnaast wordt ingegaan op de rol van de orthopedagoog bij het behandelen van problemen in de opvoeding en ondersteuning aan personen met beperkingen. Hierbij wordt specifiek aandacht besteedt aan de opvoeding en ondersteuning van personen met verstandelijke beperkingen, personen met zintuiglijk beperkingen en personen met ernstige meervoudige beperkingen. Er wordt ingegaan op zowel de diagnostiek (assessment) als de hulpverlening aan deze specifieke doelgroepen. Het onderliggende model is dat van de orthopedagogische handelingscyclus, met kenmerken als cliënt- en vraaggericht handelen en *evidence based* werken.

ECTS

5,0 ECTS (5,0 x 28 uur) = 140 uur, verdeeld over:

- Hoorcolleges: 8 x 2 = 16 uur
- (Her)tentamen: 3 uur x 2 = 6 uur
- Literatuur: 118 uur

Onderwijsvorm

Hoorcollege

Toetsvorm

Het vak wordt afgesloten met een schriftelijk tentamen, bestaande uit open vragen, waarmee zowel kennis als analytisch vermogen getoetst wordt.

Literatuur

De literatuur rond dit vak zal (net als de colleges) geclusterd zijn rond vier thema's:

- Verstandelijke beperkingen, gezondheidsproblemen & syndromen
- Psychische problemen bij mensen met een lichte verstandelijke beperking
- Ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen
- Zintuiglijke beperkingen

In de *leeswijzer* (DLO) staat per hoorcollege vermeld wat het onderwerp is en welke literatuur daarbij hoort.

De literatuur zal zo snel mogelijk bekend worden gemaakt, en worden toegevoegd aan de studiegidstekst.

Referaat- en bibliotheekpracticum Orthopedagogiek

Docenten

M. van Oostwaard MSc. (coördinator)
Diverse docenten

Inhoud

De cursus beoogt studenten academische schrijfvaardigheid aan te leren, beoogt studenten inzicht te geven in het gebruik van de universitaire bibliotheek en beoogt studenten wetenschappelijke literatuur te leren herkennen. Om deze doelen te bereiken krijgen studenten instructie in het gebruik van de universitaire bibliotheek, online catalogi en de toepassing van de APA-regels voor het verwijzen naar literatuur.

Studenten maken ter voorbereiding op de colleges kleine opdrachten om kennis te maken met de verschillende onderdelen van een wetenschappelijk artikel, participeren tijdens de werkcolleges in discussies en schrijven tot slot een individueel referaat (i.c. verslag kleinschalig kwalitatief onderzoek) over een onderwerp op het gebied van de orthopedagogiek. In een onderlinge feedback-ronde oefenen zij een 'peer review'.

ECTS

5

Onderverdeling en studiebelasting in uren:

- contacturen 20 uur
- zelfstudie 120 uur

Onderwijsvorm

Online hoorcollege en online bibliotheekinstructie

Fysiek werkcolleges met verplichte deelname aan het eerste werkcollege en aan de peer review.

Toetsvorm

Voorbereidende opdrachten, schrijfp opdrachten: inleiding in groepsverband en een individueel referaat peer review (deelname verplicht).

Literatuur

Verplicht:

Doolaard, A., Mollema, J., Dijkstra, G., Eerenbeemt, van den N., Kuijten, A., Middelhuis, E., Mud, A., Tijmstra, R., Tummers, M., Wichersen, R., & Willems, P. (2021). *De APA-richtlijnen uitgelegd. Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs* (3^e druk). SMG-Groep.

Schakelprogramma Orthopedagogiek

Ondersteunend:

Dijkstra, A.J. (2012) *Verwijswijzer: onderzoeksrapportage en bronvermelding volgens de APA-richtlijnen*. Groningen: Antharis. 136 p. ISBN 9789081883801. (€13,95)* Ook direct te bestellen via de website van de uitgever: <https://www.antharis.nl/bestellen>

*Wanneer je wat minder ervaring hebt met het schrijven van een wetenschappelijk artikel, wordt sterk aangeraden ook dit boekje aan te schaffen.

5 REGELING EXAMINERING

Tijdvakken en frequentie tentamens

1. Voor de vakken die afgerond worden met een tentamen worden elk jaar twee tentamenkansen aangeboden;
2. Wanneer de student door aantoonbare overmacht of bijzondere omstandigheden een vak niet heeft kunnen afronden en de toelating tot de master in gevaar komt, kan de student bij de studiecoördinator een verzoek indienen voor een extra kans. Er wordt geadviseerd om voorafgaand hieraan een gesprek in te plannen met de studiecoach.

Funcatiebeperking en tentamens

3. Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele beperking aangepaste wijze af te leggen. De studiecoördinator wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.

Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

4. De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een schaal lopend van 0 (geen prestatie geleverd) tot 10 (uitmuntend). Het cijfer kan maximaal één decimaal hebben. Een cijfer van 5,50 of hoger telt als voldoende resultaat.
5. De examinerator stelt de uitslag van een tentamen vast binnen twee weken na de dag waarop het is afgelegd en verschaft de administratie van de opleiding de nodige gegevens ten behoeve van de uitreiking van het schriftelijk bewijsstuk omtrent de uitslag aan de student;
6. De examinerator stelt de uitslag van de beoordeling van een werkstuk vast binnen zes weken na de dag waarop de door de docent verplicht vastgestelde inlevertermijn is verstreken;

Geldigheidsduur

7. De geldigheidsduur van behaalde onderdelen is onbeperkt; In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de examencommissie voor een onderdeel, waarvan het tentamen langer dan vier jaar geleden is behaald, een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen.

Inzagerecht

8. Tot uiterlijk zes weken na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeeld werk en in de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
9. Tot uiterlijk zes weken na de bekendmaking van de uitslag van een werkstuk krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeeld werk en in de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden;
10. De examencommissie kan bepalen, dat de inzage of de kennismaking geschiedt op een vaste plaats en op tenminste twee vaste tijdstippen;
11. Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest op een aldus vastgestelde plaats en tijdstip te verschijnen, wordt hem een andere mogelijkheid geboden, zo mogelijk binnen de termijn van zes weken.
12. Het is bij inzages niet toegestaan aantekeningen, foto's of opnames te maken.

Gedragsregels

Tien minuten voor aanvang van het tentamen worden de studenten binnen gelaten. Als de student te laat komt beslist de docent of de student nog mee mag doen aan het tentamen. Vanzelfsprekend dient het betreden van de tentamenhal in alle rust te gebeuren.

De student dient bij het binnengaan van de tentamenruimte bezittingen als mobiele telefoons, tablets, iPods, MP3-spelers, koptelefoons e.d. uitgeschakeld te hebben en in de tas te leggen. Hij/zij mag deze dus niet voorhanden hebben, ook niet in de broekzak. Wanneer de telefoon afgaat wordt deze ingenomen en pas na het tentamen teruggegeven.

Overtredingen van deze regel kunnen worden opgevat als fraude. Dit wordt gemeld bij de docent.

De student dient de studentenkaart duidelijk zichtbaar op tafel te leggen. De docent of surveillant controleert aan het begin van het tentamen de studentenkaarten m.b.v. de lijst van inschrijvingen.

Als de student niet ingeschreven staat voor het tentamen en wel aan het tentamen deelneemt, zal dit bij de cijferverwerking naar boven komen. Het cijfer zal niet worden verwerkt tenzij de student persoonlijk de inschrijving komt regelen op het secretariaat.

De student mag alleen pen, potlood en flesje water op tafel hebben. Dit geldt ook voorafgaand aan de start van het tentamen. Bij het betreden van de tentamenhal

Regeling examinering

dient alles dat niet op tafel gelegd mag worden, opgeborgen te zijn. Wanneer voor het tentamen andere hulpmiddelen nodig zijn (als bijvoorbeeld een rekenmachine, of in geval van een open-boek-tentamen het boek, dan heeft de docent hiervoor nadrukkelijk toestemming gegeven. In geval van suikerziekte mag de student, in overleg met de docent, iets te eten op tafel hebben liggen.

Toiletbezoek: de student dient toestemming te vragen aan de docent of surveillant. Er mag niets meegenomen worden naar het toilet (zoals telefoon). Wanneer overtreding van deze regel wordt geconstateerd, kan dit worden aangemerkt als fraude. Pas een half uur na aanvang van het tentamen is toiletbezoek mogelijk. Per keer mag één student naar het toilet.

Er mag gedurende het tentamen niet gepraat worden, behalve als het gaat om een vraag aan docent of surveillant.

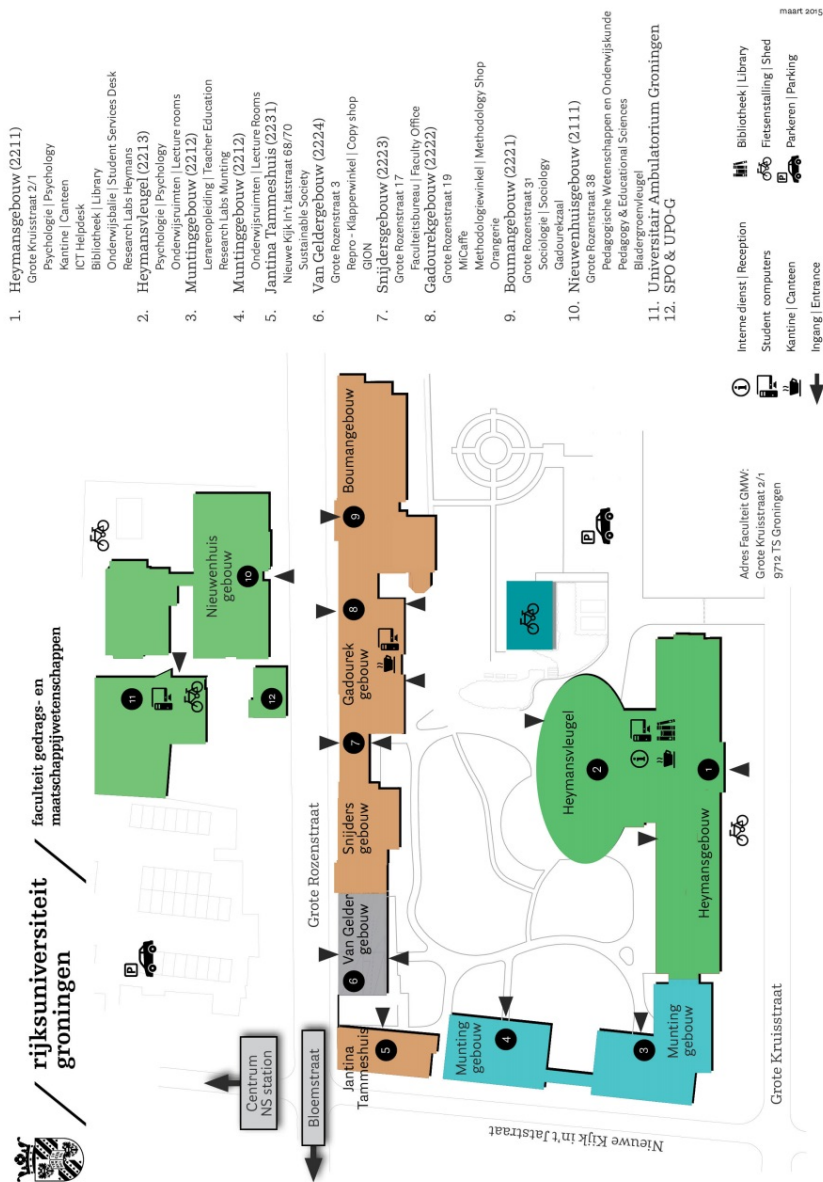
Er mogen geen inhoudelijke vragen of vragen om vertaling gesteld worden.

Zelf afkijken of laten afkijken (bijv. door erg grote aantekeningen te maken) wordt als fraude beschouwd. Dit wordt gemeld bij de docent. Ook het met elkaar praten kan als fraude worden aangemerkt.

Wanneer de student klaar is met het tentamen levert hij/zij alle bescheiden in bij de docent of surveillant. Alleen wanneer in geval van een mc-tentamen een apart (A5) formulier is verstrekt waarop studenten de gegeven antwoorden op de mc-vragen noteren zodat zij, wanneer een sleutel wordt verstrekt, hun antwoorden met die sleutel kunnen vergelijken, mogen studenten dit formulier mee naar huis nemen, nadat ze het hebben getoond aan de docent of surveillant. Indien de student op dit formulier iets anders heeft geschreven dan de mc-antwoorden in de vorm van de code van het antwoord, wordt het ingenomen. Overtreding van deze regels kan worden aangemerkt als fraude.

Wanneer fraude wordt geconstateerd kan de docent de student onmiddellijk verwijderen van het tentamen. Bovendien maakt de docent van alle gevallen van fraudemelding bij de studieleiding en/of de examencommissie. De sanctie op fraude wordt vastgesteld door de examencommissie en varieert van het ongeldig verklaren van het tentamen tot definitieve schorsing.

Plattegrond

Plattegrond

Gebouwnaam Building name	Gebouwnummer Building number	Bezoekadres Visiting address
Academiegebouw	1111	Broerstraat 5
Nieuwenhuisgebouw	2111	Grote Rozenstraat 38
Heymansgebouw Heymansvleugel	2211 2213	Grote Kruisstraat 2/1
Muntinggebouw	2212	Grote Kruisstraat 2
Boumangebouw	2221	Grote Rozenstraat 31
Gadourekgebouw	2222	Grote Rozenstraat 17
Snijdersgebouw	2223	Grote Rozenstraat 15
Van Geldergebouw	2224	Grote Rozenstraat 3
Jantina Tammeshuis	2231	Nwe Kijk in 't Jat- straat 68/70
Bloemstraat	4122 / 4123	Bloemsingel 36/36a